

*INTÉZMÉNYI AKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS
2007/2008*

Második akkreditációs értékelés

MISKOLCI EGYETEM

AKKREDITÁCIÓS JELENTÉS

2008/7/VIII/4. számú plénumhatározat

2008. október 3.

Akkreditációs határozat: A MISKOLCI EGYETEM AKKREDITÁLHATÓ	A
---	----------

A felsőoktatásról szóló hatályos 2005. évi CXXXIX. tv. vonatkozó §-i, illetve a MAB akkreditációs követelményei alapján a **MISKOLCI EGYETEM EGYETEMKÉNT AKKREDITÁLHATÓ**, mert

Több képzési, illetve tudományterületen, több szakon folytat alap-, valamint mester képzést, továbbá több tudományterületen jogosult doktori képzésre és doktori fokozat odaítélésére.

Rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges állandó kutatói, oktatói karral:

Az alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók több mint hatvan százalékát munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatja;

A munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott oktatók, kutatók több mint egyharmadának van tudományos fokozata.

Rendelkezik a képzéshez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épületekkel – bennük a funkciók teljesítésére alkalmas szervezettségű terekkel; intézményi könyvtárral, informatikai háttérrel – megfelelő hozzáférésekkel, laboratóriummal, kísérleti és gyakorlóléhelyekkel, műszerekkel, nyersanyagokkal és más eszközökkel, valamint kollégiumi férőhelyekkel, sport és kulturális létesítményekkel, diákétkezési lehetőségekkel, további szükséges szociális-ellátó eszközparkkal).

A fentiekre tekintettel a bizottság 8 évre kiterjedő akkreditációra tesz javaslatot.

Az intézmény világos és határozott jövőképpel rendelkezik 2020-ig. Ebben a célállapotban nemzetközileg versenyképes kutató egyetemmé válás az alapvetően meghatározó elem. A jövőkép megvalósulásához vetető úton több prioritást fogalmaznak meg:

- Térségfejlesztő Egyetem, egy térségi Felsőoktatási Stratégiai Szövetség létrehozásán keresztül, ahol a partnerek erősségeiket viszik a stratégiai szövetségbe
- Horizontális és vertikális együttműködés a régió kívüli felsőoktatási intézményekkel /Kassa, Debrecen /
- A szervezet változtatási képességének és változtatási hajlandóságának növelése
- Kutatási potenciálja piaci attraktivitásának növelése
- Fejlesztési területen tovább erősíti az értékteremtési potenciált

Az intézmény a tágran értelmezett innovációs lánc mindhárom szakaszában / invenció, innováció és diffúzió / szerepet kíván vállalni. Ehhez jó alapot biztosít az a tény, hogy a

Miskolci Egyetem elsősorban alkalmazott kutatások területén jó és elismert. Ezt a stratégiai szándékot jól támogatják az egyetem doktori iskolái is.

Az intézmény jól strukturált. A karok mellett a központi oktatási és szolgáltatási szervezetek, valamint Kutatási Központok és a Regionális Egyetemi Tudásközpont kapcsolódik közvetlenül az elsővonalas menedzsmenthez. Működése jól átlátható, a rendelkezésre álló szabályzatok biztosítják a kiszámítható és előírászerű működést. A bizottság a helyszínen ellenőrizte az érvényben lévő szabályzatok meglétét.

A működés nyilvánosságának legfontosabb színtere az egyetemi honlap. A honlap lehetőséget nyújt az egyetem valamennyi érintettjének a tájékozódásra /hallgatók, potenciális hallgatók, pedagógusok, üzleti partnerek, felügyeleti szervek, társintézmények/

Az oktatói kar korfája nem túlságosan előnyös. A műszaki karok esetében különösen magas az átlagéletkor, elsősorban a vezető oktatók/ egyetemi tanárok, egyetemi docensek / esetében. Ezt a lényegében a magyar felsőoktatást sújtó problémát tetézi a régió viszonylag alacsony tehetségmegtartó képessége is. A korfa lényegesen csak hosszabb távon, következetes szakember utánpótlási politikával javítható. Az intézmény a nyugdíjazások területén az első, érzelmi szempontból nagyon nehéz lépéseket megtette.

Kidolgozásra került és érvényben van a foglalkoztatási követelményrendszer, amelynek lényege, hogy az oktatói kapacitás 40% oktatási, 40%-a kutatás. 20%-a pedig ún. közmunka tevékenységet követel meg. E belső követelményrendszerrel kapcsolatosan – a látogató bizottság tagjainak tapasztalatai szerint –közbéke érzékelhető.

A tudományos minősítéssel rendelkezők aránya jobb a magyar felsőoktatás átlagánál, de ez a fontos mutatószám a karok között erősen nivellált.

A jövő szempontjából a Ph.D fokozattal rendelkező tehetségek megtartása kulcskérdésnek tűnik.

Az intézmény infrastrukturális feltételei jónak mondhatók, a tökéletes kampusz jelleg nyugodt működési körülményeket biztosít. Az elmúlt időszak állami támogatással és PPP konstrukcióban megvalósult beruházásai ugrásszerűen javította a működési feltételeket. A tantermek kivétel nélkül megfelelnek a fejlett világ tanterem definíciójának.

A Központi Könyvtár szolgáltatásait jól kiegészítik a kari, intézeti decentralizált könyvtárak.

A Központi Könyvtár és a Sportcsarnok belső, műszaki felújítása és korszerűsítése a közeli években szükségessé válik.

A Miskolci Egyetem gazdálkodása és működése stabil. Az intézménynek külső adóssága nincsen. Az ún belső adósságállományának megszüntetésére középtávú programot dolgozott ki. Ennek fedezete a használaton kívüli ingatlanok értékesítése és a belső működés hatékonyságának növelése. Ennek érdekében érezhető létszámleépítésre és kiszolgáló, kiegészítő tevékenységek kiszervezésére is sor kerülhet.

Az intézmény gazdálkodása erősen centralizált és az elmúlt évig gondolkodási logikáját tekintve bázisszemléletű volt. Néhány alapvető normatíva meghatározásával a tényleges és szükséges ráfordítások irányába mozdulhat el a gazdálkodási logika. A felügyelt mértékű decentralizáció hatékonyságnövelő hatását sem szabad középtávon lebecsülni.

Az intézményben a hatáskör-felelősségi kör területe szabályozott, működőképes, lényeges zavaroktól mentes. A tapasztalható vezetési stílus jól alkalmazkodik a jelenkor realitásaihoz. Stratégiai jellegű kérdésekben a participatív / részvételen alapuló / stílus, az operatív és végrehajtási szférában az erősen előíró vezetési stílus a kitapintható. A sikeres működés igazolja az alkalmazott vezetési stílusok hasznosságát.

A Miskolci Egyetem kapcsolatépítő tevékenysége révén kivívta a régió szellemi központja szerepét. Kapcsolatrendszerének sokrétűségét mutatja, hogy 177 szerződéses formában is létező kapcsolatot ápol és gondoz. Kezdeményező szerepet vállalt a régió felsőoktatási intézményei együttműködési formáinak kialakításában. Ehhez a hálózatszerű együttműködéshez az egyetemnek stratégiai érdekei fűződnek. Míg a többi vidéki regionális egyetemek a saját régiójukból töltik fel kapacitásuk 2/3 részét, addig ez az érték a Miskolci Egyetem esetében ennek csak a fele, azaz 1/3. A felsőoktatást érintő, a hátrányos helyzetű régió adottságaira visszavezethető beszédes tény a fenti arány.

Nemzetközi kapcsolatrendszere 23 ország 69 egyetemére terjed ki. A SOCRATES/ERASMUS és CEEPUS programok keretében oktatói és hallgatói kiutazásokra és fogadásokra nyílik lehetőség, Az elmúlt időszakban a kiutazások számossága érezhetően felülmúlta a beutazók számát. Az egyetem méreteit figyelembe véve e terület további tartalékokat rejt az intézmény számára.

A bizottság a dokumentációk áttekintése és a helyszíni tapasztalatai alapján lényegében egyetért az intézményi szervezet és vezetés CSWOT elemzésével.

A bizottság az intézményen belüli viszonyokra koncentrálva prioritásként javasolja az elkövetkező időszakra vonatkozóan:

- a szervezeti kultúra változtatását a projektszerű működési logika elterjesztése és az intézmény iránti lojalitás növelése érdekében
- az intézményi marketing tevékenység jelentős erősítését a versenyképesség megtartása és javítása céljából
- a teljes innovációs lánc kiépítését az egyetemi menedzsment kontrollja mellett

A korábbiakban részletezett regionális nehézségekre is az intézmény jelentős energiákat mozgósít a hallgatói létszám biztosítása és annak minőségi kiszolgálása érdekében. Ebből a célból beiskolázási stratégiát dolgozott ki, amelynek lényeges elemei a „virtuális nulladik évfolyam”, a nyílt napok és beiskolázási körutak szervezése.

A tájékoztatás és információszolgáltatás legfontosabb eszköze a NEPTUN levelező rendszere, de a kéthetente 10000 példányban megjelenő egyetemi újság is kedvelt információforrás.

Számos öntevékeny kör szolgálja a szabadidő kulturált eltöltését és a tehetség kibontakoztatását. Az un. csoport patronáló rendszer több évtizedes múltra tekinthet vissza.

A hallgatói képviselőlet valamennyi döntéshozói szinten biztosított, a kari tanácsokban pl.25,9-30,1% közötti tartományban.

A felújítási program eredményeként a kollégiumi szolgáltatások minősége nagyságrenddel javult. Az internethez való hozzáférés korlátlanul biztosított.

Az egyetem kutatási-fejlesztési területen 2013-ig szeretné megduplázni bevételeit, miközben a piaci törvényszerűségek teljes érvényesítésére törekszik. Ennek érdekében a palackból korábban kikerült szellemet, azaz az egyetem szervezeti keretein kívülre került -és egyéni célokat szolgáló - tevékenységeket, hatékony ösztönzési rendszer működtetésével, vállalkozásbarát környezet kiépítésével szeretné ismét a hivatalos egyetemi szervezetben kezelni. Az elhatározás sikere jelentős mértékben befolyásolja majd a költségvetési forrásokon kívüli bevételek nagyságának alakulását.

Az egyetem kidolgozta és megfogalmazta fejlesztési tevékenységének főbb irányait, s ennek megfelelően alakította és építette Kutató Központjait, amelyek konzorciális formában működnek kutatási-fejlesztési projektek megvalósításán.

A kutatási-fejlesztési tevékenység alakulásának jelentős lendületet adna az „inkubátor ház” és a „Science Park” megvalósulása. Az akkreditált laboratóriumok létrehozása tovább erősítheti az intézmény pénzügyi kormányzásának biztonságát.

A korszerű és minőségi oktatás korszerű kutatási háttérrel is kíván. A kutatási munka folytatása szempontjából pedig kulcsfontosságú a kutatási infrastruktúra minősége, korszerűsége.

Az oktatás tömegessé válásával a kutatási munka feltételei nem javultak. Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy a kutatásfinanszírozási kérdések visszahatnak az oktatás minőségére is. E kérdéskörben az intézmény erősségeként emelhető ki, hogy jó bizalmi és kapcsolati tőkével rendelkezik nemcsak azokon a területeken, ahol monopolhelyzetben van. Az oktatói-kutatói kar tapasztalata és szakértelme az innovációs alapok megszerzéséhez jó alapot nyújt.

A kutatási eredmények oktatásban történő közvetlen hasznosítására a bizottság tagjai a helyszínen számos konkrét példát láttak.

A bizottság is felhívja a figyelmet a várható veszélyek kezelésének kiemelt fontosságára:

- csökkenő keretszámok
- az új felvételi rendszer egyetemet sújtó hátrányainak növekedése
- az országban és a régióban a fizetőképes kereslet csökkenése

A Miskolci Egyetem minőségbiztosítási rendszere 2004-től fokozatosan az EFQM (Európai Minőségi Díj) modell logikája mentén szervezeti önértékelésen alapul, és fejlődik fokozatosan.

Az Egyetem még a bergeni dokumentum elfogadása előtt a HEFOP 3.3.1. pályázatban hat felsőoktatási intézménnyel közösen egy PILOT program pályázatot nyert a felsőoktatási intézmények korszerű minőségirányítási rendszerének kidolgozására. Az Egyetem a modellt alkalmassá tette a MAB és az ESG („Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area”) követelmények kezelésére.

Minőségpolitika, - stratégia és eljárások a minőség biztosítására

A Miskolci Egyetem megfogalmazta Küldetésnyilatkozatát és Minőségpolitikáját, melynek megfelelően 2006-ban elkészítette a stratégiai elképzeléseit rögzítő és kifejtő Intézményfejlesztési Tervét, amelyben 2013-ig programelemeket és területeket rögzít. Az

intézmény ugyancsak ezen keretek között készítette el Minőségügyi Kézikönyvét, melyet a szenátus 2007. június 27-én hagyott jóvá.

Az intézménnyel (vagy egységeivel, meghatározóan karaival) szemben támasztott jelenlegi és jövőbeli igények, elvárások ismertsége, a tájékoztatás lépései, formái, szintjei.

A stratégia-alkotás logikai lépéseit az egyetem a HEFOP 3.3.1. pályázat keretében dolgozta ki, melyre épül az Intézményfejlesztési Terve. Tekintettel arra, hogy az egyetem nyolc kara tekintetében igen eltérő környezeti és belső állapotok a jellemzők, ezért az intézményi stratégiát „felülről-lefelé” tervezési módszerrel készítették el. A 2006-ban készült Intézményi Fejlesztési Terv dokumentumához kapcsolódnak a kari fejlesztési tervek.

A Rector munkáját funkcionális megosztás szerint a rektorhelyettesek, a Humánpolitikai igazgató, valamint a Gazdasági főigazgató segítik. Az igazgatási feladatok irányítása a Főtitkár feladata. A Rector és Dékánok az alaptevékenységek tartalmi felelősei, akik döntés-előkészítői és végrehajtói feladatokat látnak el, valamint testületi döntések megvalósítására kapnak hatáskört és felelősségi kört.

A minőségbiztosítási rendszer kialakítása az oktatást végző egységek többségénél megtörtént. A minőségfejlesztési program és rendszerfejlesztési feladatok 2008. végéig a művészeti képzés, felnőttképzés és az egyetemi szintű integrált értékelés és vezetési modell kidolgozási sorrendjeit is meghatározza. Az intézmény a szervezeti önértékelését az UNI-EFQM modell alapján végzi. A nyolc kar közül a GTK és a MAK a második önértékelésén van túl, a többi kar pedig az elmúlt évben

Az egyetem vezetése 2007.01.07-én létrehozta a Minőségbiztosítási Irodát (MBI). A ME Rectora 2007.04.15-én létrehozta a Minőségbiztosítási Bizottságot (MBB). A MBI és MBB feladatai a Minőségügyi Kézikönyvben kerültek rögzítésre. Az MBB feladata az önértékelés módszertanának kialakítása és a minőségértékelés. A MBI a minőségügyi feladatok összefogását, dokumentálását, a fejlesztések és programok kidolgozásának koordinálását végzi.

A Miskolci Egyetem EFQM alapú egyetemi és kari önértékelési rendszert vezetett be. Meghatározza a fejlesztendő területeket, és a PDCA ciklusnak megfelelően minőségfejlesztési programokat alakít ki és valósít meg. A minőségfejlesztési programok visszamenőleg inkább a rendszerfejlesztés irányát mutatják, míg 2007-2008-tól a minőségfejlesztés irány tapasztalható.

A vezetés külső kapcsolatai a hazai felsőoktatásban példaértékűnek tekinthetők. A kapcsolatok ápolásának fontos területei az egyetem által szervezett rendezvények, a „miskolci hagyományok”.

A vezetés belső kapcsolatainak a szervezeti működés ad keretet. A működés hatékonyságát a szervezeti önértékelésre kapott eredmények is egyértelműen alátámasztják.

A GTK minőségfejlesztési programja, illetve a HEFOP 3.3.1. pályázat keretében kidolgozott, a Szenátus által is jóváhagyott teljesítményértékelési rendszer az oktatói követelményrendszerhez kapcsolva alkalmas az oktatók, kutatók, tanárok munkájának értékelésére. Az oktatók, kutatók, tanárok kötelezettségeit, a kötelező óraterhelésre és az ellátandó feladatokra vonatkozó rendelkezéseket az SzMSz II. Foglalkoztatási Követelményrendszerről szóló kötete tartalmazza.

A bizottság tapasztalata, javaslata:

A Miskolci Egyetem az előzőekben leírt módon szervezeti önértékelésen alapuló minőségbiztosítási rendszert épített ki és működtet hatékonyan. A kialakított rendszer példaértékűnek tekinthető a hazai felsőoktatásban. A Gazdaságtudományi Kar szakmai felkészültsége, illetve a HEFOP 3.3.1. projekt keretében kialakított és tesztelt UNI-EFQM modell kiváló alapot adott az intézmény minőségbiztosítási rendszerének kialakítására, valamint működtetésére.

A karokon valamennyi minőségügyi elem kiépítésre került, a Látogató Bizottság objektív bizonyítékok alapján vizsgálhatta, mind az intézményi-, mind pedig a kari rendszerek működését. A vizsgálatból megállapítható, hogy a Miskolci Egyetem minőségbiztosítási rendszere hatékonyan működik.

Tekintettel arra, hogy a karok között még érzékelhetők kisebb különbségek a minőségbiztosítási rendszerük működésének vonatkozásában, így benchmarking projektek keretében ezek a különbségek megszüntethetők.

Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése.

A Miskolci Egyetem szabályozza a képzési programjainak jóváhagyását, rendszeres átvizsgálását és figyelemmel kísérését. A kari és egyetemi stratégia a BSc programok tekintetében szinte maradéktalanul megvalósult. A szakalapítási feladatokat az egyetem tudományterületenkénti konzorciumokban készítette el. Az intézmény a szervezeti önértékelésének elvégzése során meghatározta azokat a statisztikai jellemzőket, amelyek átfogó képet adnak a felügyelt és a futó szakokról.

Az egyetem a képzési programok értékeléséhez indikátorokat alakított ki, melyek elemzésével, értékelésével minősíti a képzési programjait. A programok felülvizsgálatára a munkaerő-piaci méréseket használják, melynek eredményeit közvetlenül építik be a képzési programokba. Az egyetem vizsgálja a hallgatók tanulmányi eredményeinek alakulását, az UNI-EFQM modell segítségével értékelik a képzési folyamatainak szabályozottságát. A karok működésük során rendelkeznek a munkáltatóktól származó visszajelzésekkel, a végzett hallgatók rendszeres jubileumi találkozóin kérdőíves felmérést készítenek.

Az intézmény működésének jellemzője, hogy a régió gazdasági és munkaerő-piaci résztvevőit szakmai beszélgetéseken, kari rendezvényeken és konferenciák keretében tájékoztatja a képzési és kutatási elképzeléseiről. A Miskolci Egyetem valamennyi kara azon munkálkodik, hogy az intézmény a régió szellemi központjaként fejlődjön tovább. Az UNI-EFQM modell egyik nagyon fontos része a hallgatói elégedettség mérése. Ennek megfelelően az intézmény által kialakított kérdőívek megfelelő alapot biztosítanak a MAB követelményeknek megfelelő strukturált lekérdezések végrehajtására.

A 2007-es évben a hallgatói elégedettség mérésben résztvevők aránya az intézményi hallgatói létszámhoz viszonyítva 20 %-os volt. A hallgatói elégedettség átlagosan 70 %. Az egyéni fejlődést befolyásoló tényezőkre kapott érték is 70 % fölötti. Az UNI-EFQM modell nagy hangsúlyt fektet az elhelyezkedési, munkaerő-piaci helyzet vizsgálatára, hiszen ez az egyik fokmérője az intézmény képzési programjainak.

A karok elemezték a kapott értékeket és az eredményeket a PDCA ciklusnak megfelelően beépítették a minőségfejlesztési programokba.

A bizottság tapasztalata, javaslata:

A Miskolci Egyetem az ESG követelményeknek megfelelően szabályozza a képzési programjainak jóváhagyását, rendszeres átvizsgálását és figyelemmel kísérését. Valamennyi tantárgyhoz, valamennyi karon készítették „tantárgyi dossziét”, mely tartalmazza a tematikát, a tantárgyi követelményeket, az előadások és a gyakorlatok anyagát 15 hetes bontásban, az ellenőrző kérdéseket, a minta feladatokat, a feladatokhoz szükséges megoldó kulcsokat, valamint a kötelező és ajánlott irodalmat.

A karok rendszeresen végeznek munkaerő-piaci méréseket, az eredményeket értékelik és beépítik a képzésbe.

A hallgatói elégedettség mérési eredményeit tekintve, valamint a helyszínen tartott hallgatói beszélgetésekből egyértelműen megállapítható, hogy kiemelkedő az „egyetemi légkör”. Ha a hallgatók most választanának felsőoktatási intézményt több mint 90%-uk újra a Miskolci Egyetemet választanák.

A hallgatói teljesítmények értékelése

A hallgatókkal szembeni követelményeket a Miskolci Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzatának III. kötele szabályozza, melyhez kapcsolódik a NEPTUN Szabályzat és a kari szabályzatok. A különböző szabályzatok az egyetemi ill. a kari szabályzatok a honlapokról elérhetők. A tantárgyi követelmények nyilvánosak, a számonkérés követelményeinek egyértelmű megfogalmazása is megtörtént. A karok többsége fokozatosan vezeti be a hallgatói teljesítmények pontozásos értékelési rendszerét. Az érdemjegyek az évközi munka esetében a gyakorlat, szeminárium, laborvezetők értékelésétől, a vizsga-zárthelyi esetén mindig több oktató által kialakított eredmény szerint alakul.

A bizottság tapasztalata, javaslata:

A Miskolci Egyetemen a hallgatók értékelését következetesen végzik, egységesen alkalmazott kritériumok alapján. A hallgatói teljesítmények értékelése a kari honlapokon közzétett szabályok és eljárások szerint történik. A hallgatói értékeléseket segítik az ún. „tantárgyi dossziék”, melyek tartalmazzák a vizsgakérdéseket, a szükséges mintafeladatokat, a zárthelyi feladatokat, valamint az ún. megoldó kulcsokat. A Bizottság jónak ítéli a hallgatói elégedettség méréséhez kialakított pontozási rendszert és javasolja a minél szélesebb körű kiterjesztését.

Az oktatás minőségének biztosítása

Kiemelendő, hogy a Miskolci Egyetem valamennyi munkavállalójára vonatkozóan a Szervezeti és Működési Szabályzat II. kötetében a Foglalkoztatási Követelményrendszer meghatározza az oktatói, kutatói alkalmazás feltételeit és annak rendjét. Minden munkakör esetén az érintett oktató, kutató, nem oktató kollega munkaköri leírással rendelkezik.

A Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kara 2005-ben elvégzett szervezeti önértékelés egyik minőségfejlesztési feladatául egyéni teljesítmény értékelési rendszert dolgozott ki, melynek alapján a kompetencia követelmények és az értékelés módszertana is egyértelműbbé

vált. Az egyéni teljesítmény értékelés szempontrendszere három tevékenységi kört ölel fel. Az oktatási tevékenységet, a tudományos tevékenységet valamint az oktatást, kutatást támogató egyéb tevékenységeket. Az oktatási tevékenység értékelési rendszere kiterjed nemcsak az oktatók, kutatók értékelésére, hanem a hallgatói véleményezési rendszerre is. A hallgatók kérdőívek segítségével kari szinten értékelik az oktatás, valamint az oktatók minőségét. A kérdőívrendszer három részre osztható, mely szerint a hallgatók külön értékelik a kurzusokat, szakokat, szakirányokat, valamint a végzett hallgatók a munkaerő-piaci megfelelést.

A bizottság tapasztalata, javaslata:

A Miskolci Egyetemen kialakított egyéni teljesítményértékelési rendszer mintaként szolgálhat a hazai felsőoktatási intézmények számára. A rendszer külön érdeme, hogy a klasszikus oktatási, kutatási tevékenységen kívül értékeli az egyén forrásteremtő, marketing tevékenységét, valamint az intézményi etikai kódexnek való megfelelést. A Bizottság javaslata, hogy az egyetem vezetése továbbra is támogassa, hogy a teljesítmény értékelési rendszer valamennyi karán hatékonyan működjön.

A tanulás támogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

A Miskolci Egyetem valamennyi képzési programjának esetében rendelkezésre állnak a megfelelő eszközök a tanulás támogatására, biztosítottak a hallgatók által elvárt hallgatói szolgáltatások. A hallgatók tájékoztatását hallgatói média tér segíti, mely magában foglalja mindazon tájékoztatási eszközöket, amelyek a hallgatókat érintő eseményeket, rendezvényeket, azok értékelését vagy bármilyen figyelemfelkeltő kezdeményezését érintik. Ilyen a saját stúdió, rádió, kiadvány, újság stb. Az oktatási tájékoztatás formái nyílt napok, honlap, középiskolai tanárok, tanulók találkozó, gólyatábor, NEPTUN rendszer stb.

A hallgatói tanácsadásnak négy fő formája működik az intézményben, ezek a következők: tanulmányi tanácsadás, mobilitási tanácsadás, életviteli és mentálhigiéniai tanácsadás, valamint jogi tanácsadás. Az intézményben működik a hallgatói térítési és juttatási rendszere. Kiemelendő az intézmény kollégiumi ellátottsága, valamint a kollégiumok elhelyezettsége. A hallgatói beszélgetések során egyértelműen bebizonyosodott, hogy a kollégiumok közösségformáló szerepe kiemelkedő. A Miskolci Egyetem a hallgatói elégedettség mérések során elemzi a hallgatói véleményeket és az eredményeket beépíti a tanulás támogatáshoz szükséges eszközök és szolgáltatások fejlesztési folyamatába.

A bizottság tapasztalata, javaslata:

A Látogató Bizottság a látogatás alkalmával meggyőződhetett arról, hogy a tanulás támogatáshoz szükséges eszközök és hallgatói szolgáltatások a Miskolci Egyetemen rendelkezésre állnak. A hallgatók egy olyan campuson töltik mindennapjaikat, amelyről „szinte nem is vágnak el”. A hallgatói szolgáltatások komplex rendszere (kollégiumok, könyvtár, sportolási lehetőségek, stb.), valamint a selmeczi hagyományok egy kimagaslóan jó hallgatói légkört teremtettek meg.

Belső információs rendszer

Az intézmény hatékony belső információs rendszert működtet, gondosodik a képzési programjainak eredményes működtetését biztosító információk gyűjtéséről és elemzéséről. Ezen információkat az egyetem a szervezet kulcsfontosságú eredményének tekinti. Méri a kiadott diplomák számát, a diplomaeredmények átlagát, az oklevelek eredményeinek átlagát, összehasonlító elemzéseket végez a karok és az intézmény viszonylatában, vizsgálja a TDK-n és egyéb hasonló típusú versenyeken kiállításokon, bemutatókon résztvevő hallgatókat és eredményeiket. Külön méréseket végez a doktori iskolák működéséről.

A bizottság tapasztalata, javaslata:

A Miskolci Egyetem az intézmény kulcsfontosságú eredményeit szisztematikusan elemzi, az elemzések eredményeit felhasználja a minőségfejlesztési tervek kialakításában. A Látogató Bizottság a látogatás során meggyőződhetett arról, hogy ezek az eredmények a PDCA ciklusnak megfelelően kerülnek beépítésre az intézmény folyamataiba.

Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A Miskolci Egyetem kiemelt figyelmet fordít a beiskolázásra. A karok kari tájékoztató füzeteket, plakátokat, leporellókat, naptárakat, szórólapokat, matricákat készítenek a HÖK információs füzeteket állít össze, a karok levélben tájékoztatják a középiskolák igazgatóit a képzésekről, részt vesznek az Educatio kiállításon, valamint nyílt napokat szerveznek.

A Miskolci Egyetem honlapja átfogó képet nyújt az intézményben folyó munkáról, az információk naprakész karbantartását, a tartalomszolgáltatók, szerkesztők és az önálló hozzáférési jogosultsággal rendelkező „honlapmestere” végzi. Az oktatási tevékenység menüpontban az egyetemen folyó összes képzési forma megtalálható.

A karok bemutatkozása menüpontban pedig az ott folyó oktatás részletes ismertetése, valamint az ezekhez tartozó mintatantervek, az oktatott tantárgyak tematikái, tantárgyfelelősök, kreditszerzési lehetőségek találhatóak. A publikációs adatbázis karok, szerzők, tárgyszavak szerint áll rendelkezésre ami a hallgatóknak nyújt nagy segítséget.

A Miskolci Egyetem konzorciumi vezetőként a HEFOP 3.3.1. pályázat keretében kialakított minőségirányítási modellt és az ezzel kapcsolatos eredményeket, sikereket folyamatosan publikálta. A modellnek az egyetemen belüli adaptálása 2007. tavaszán indult meg. A program keretében kialakított kompetencia alapú teljesítmény értékelési rendszer a Gazdaságtudományi Kar az akkori minőségfejlesztési tervébe építette be. Az önértékelési eredmények ismeretében a Minőségbiztosítási Bizottság kezdeményezésére kialakították az ún. „belső kommunikációs dossziékat”.

A bizottság tapasztalata, javaslata:

A Miskolci Egyetem nagy figyelmet fordít, hogy az általa kínált programok, lehetőségek ismerete valamennyi érdekelt félhez eljusson. Az intézmény külső kommunikációját meghatározó csoportok a leendő hallgatók, a végzett hallgatók, a szakmai tudományos szervezetek, valamint az önkormányzati testületek. Az intézmény a beiskolázásra különös gondot fordít, ötletes a hagyományos eszközökön kívül az iwiw portálon való hirdetés. A

karok mindent elkövetnek, hogy a középiskolások különböző rendezvények keretében az egyetem falai között ismerhessék meg lehetőségeiket.

A Látogató Bizottság a látogatás során meggyőződhetett arról, hogy az intézmény erős marketing és PR tevékenységet folytat. Minden karon kialakították az ún. „kommunikációs dossziékat”, melyek tartalmazzák valamennyi célcsoport tájékoztatásához szükséges anyagokat. A Bizottság javasolja, hogy a vezetés továbbra is támogassa, hogy a kommunikációs dossziék feltöltöttségi szintje egyforma legyen a különböző karokon.

A látogatás ideje alatt a Bizottság tagjai részt vettek a karok szervezett hallgatói találkozóin, a HÖK képviselője konzultált a ME-HÖK és a kari HÖK-ök vezetőivel. A beszélgetések és konzultációk során az alábbi kérdésekre fókuszáltunk:

- Felsőoktatási törvényben szereplő hallgatói jogok teljesülése,
- HÖK szervezeti felépítése és működése,
- hallgatói juttatások és térítések,
- kollégiumi helyzet,
- oktatás minősége, diploma értéke a hallgatók szerint,
- ösztöndíj és TDK lehetőségek,
- hallgatói szolgáltatások,
- hallgatói „élet”, szórakozási lehetőségek.

A beszélgetések során említésre méltó problémákat nem tapasztaltunk, a hallgatók élnek, élhetnek jogaikkal, az egyetem és a HÖK megfelelő feltételeket biztosít számukra.

A Miskolci Egyetemen járva nem mehet el az ember szó nélkül a diák hagyományok mellett, melyekre a Rektortól az elsőévesekig mindenki büszke az egyetem polgárai közül. Ez nem is csoda, hiszen alig pár intézményben fordul elő a hallgatók között ilyen erős „kötőerő”, mely később is elkíséri őket életük folyamán.

A sárospataki hallgatók sem szorulnak ki teljesen az egyetemi élet lehetőségeiből, a jelentősebb miskolci programokra rendszeresen különbuszokat szervez a Hallgatói Önkormányzat, így ők is megjelenhetnek, részt vehetnek ezeken.

Hallgatói oldalról talán csak az oktatói munka hallgatói véleményezésének rendszere (OMHV) szorul további fejlesztésre.

Akkreditációs határozat: AZ ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR AKKREDITÁLHATÓ	A
--	----------

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. tv. egyes rendelkezésének végrehajtásáról szóló 79/2006. Korm. rend. 5. sz. mellékletének a karalapításra vonatkozó előírásai, illetve a MAB akkreditációs követelményei alapján a **MISKOLCI EGYETEM ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KARA EGYETEMI KARKÉNT AKKREDITÁLHATÓ**, mert a Kar minden képzési szinten {alapképzés, egységes alap- és mesterképzés, mesterképzés, doktori képzés, felsőfokú szakképzés, szakirányú továbbképzés} is szervez oktatást. A Kar rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-, kutatói állománnyal, valamint az annak megfelelő infrastruktúrával. Magába integrálja a különböző képzési szinteken folyó szakokat és az Egyetem más képzéseinek alapozó, szakmai törzsismeretköreinek a Kar jellegéhez illeszkedő szervezeti egységeit. Ennek alapján az Egyetemen biztosított a képzések közös vagy hasonló szakterületei oktatásának szervezése. A MAB vizsgálatot megelőző tanévben (2006/2007) a különböző szintű képzésben összesen felvett hallgatók létszáma 2506 fő. A kar állományába kerülő, teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszáma 62 fő.

A fentiekre tekintettel a Bizottság 8 évre kiterjedő akkreditációra tesz javaslatot.

I. Intézményi, kari szintű vezetés és szervezet

A jogi fakultás szervezeti struktúrája egyfelől klasszikus kari képletet képez le, melyben arányos módon jelennek meg a kari szintű, illetve az intézeti-tanszéki szintű feladatok ellátásához rendelt hatáskörök. Miután a kar országos viszonylatban közepes létszámú szervezet, a hatékonyság a döntési jogosultságok tekintetében jónak mondható. Az egyetem inkább centralizált, mint autonómiákra építő igazgatási koncepciója értelemszerűen viszonylag kevesebb jogkört hagyott meg kari szinten, a fakultás elsősorban oktatási és tudományos kutatási tevékenységét tekintve önálló.

A kar vezetése elsősorban a funkcionális igazgatási, illetőleg pénzügyi maradványhatáskörökkel rendelkezik. Az oktatási kérdések vonatkozásában jelentős döntési jogosultságokat ruházott az intézetekre. Az oktatási struktúra szempontjából az intézeti szintű szervezés kifejezetten jó eredményekkel jár, melyen belül a tanszék oktatási-szervezeti egységként jelenik meg elsősorban. Az oktatást segítő könyvtári reform a racionalitás talaján vontatta össze az intézeti könyvtárakat kari könyvtárba, s csökkenteni tudta ez által a könyvtár üzemeltetéséhez szükséges létszámot. Az intézetek és a könyvtár igazgatása kari szinten is jól működő központosított koordinációt eredményez. A kari hivatalok, illetve a kar tanácsa a döntéshozókészítésben folyamatos együttműködésben dolgozik, amely annak mechanizmusait optimalizálja. A karon (részben az intézményi gyakorlat alapján) folyamatos az ellenőrzés és rendszeres az értékelés (úgy az oktatói, mint a hallgatói). Újabban működik a partnervéleményezés praxisa is.

A stratégiai döntések elsősorban az intézményi tervekkel összefüggésben születnek (vesd össze például műszaki jellegű pályázatokban részvétel, műszaki fejlesztések megalapozása, támogatása), részben pedig a regionális feladatokból és a jogászképzés országos helyzetéből fakadó célkitűzések függvényében alakulnak. Megállapítható, hogy a kari stratégiai döntések

átgondoltak, s bár olykor a piaci és oktatáspolitikai kényszerek által befolyásoltak, de az intézmény küldetésnyilatkozatával a regionális elhivatottságra tekintettel születnek meg. A stratégiai döntések aktuális irányát legerősebben meghatározó tényezők egyfelől az oktatáspolitikai által meghatározott új felvételi renddel összefüggésben a felvehető jelöltek számának és ezzel kapcsolatban minőségüknek jelentős csökkenése, másfelől a hagyományos térségi munkamegosztást megbontó módon megerősödött Debreceni Egyetem jogi képzésének elszívó hatása, (mely egyaránt hat a tanterekre és a hallgatókra) illetőleg a régióra és a városra jellemző „elmenekülés” jelensége. A látogatás alkalmával megismert, illetőleg tervezett stratégiai döntések alapján megállapítható, hogy azok a miskolci jogászképzés stabilitásának és minőségének érdekeit szolgálják.

A döntéshozatali mechanizmus megfelel a tradicionális kari struktúráknak; az egyetemi demokrácia különféle fórumain (összoktatói értekezlet, kari tanács, dékáni tanács) születnek meg a legfontosabb döntések, míg az operatív irányításhoz szükséges jogkörök a dékánhoz és annak helyetteséhez, valamint a szakvezetőkhez vannak telepítve, mely munkamegosztás optimalizálja az együttműködést. A hallgatói részvétel az országos átlagnak megfelelően alakul és biztosított. A meghozott döntések végrehajtása során megjelenő esetleges anomáliák orvoslására a kar megfelelő jogorvoslati konstrukciókkal rendelkezik. A kari praxisban kialakult szokás szerint az igazgatási jogkörben meghozott határozatok vonatkozásában, amennyiben azok hibásnak bizonyulnának, jellemző a saját hatáskörben történő kijavítás.

A szervezeti működés, a döntéshozatali mechanizmusok, a kari folyamatok szabályozása teljes körű, mely elsősorban az egyetemi szabályzatok rendszerének köszönhető; a kari normák, mint az általános (intézményi) szabályok különös részeként jelennek meg.

A források felosztásának rendszere nem kedvez a jogi karnak, eddig ugyanis egyetemen belüli bázisszempontrú felosztás érvényesült, mely nem akceptálta a karok közötti jelentős eltéréseket bevételi és kiadási oldalon. Ennek következtében a jogi kar a bevételes képzési eredményeképpen az egyetem egyik legnagyobb befizetője volt, miközben önmaga finansziális nehézségekkel küzdött. A látogatás évében kezdődött meg az intézményi hároméves új gazdálkodási program bevezetése, mely már bevételarányosan teszi lehetővé a felhasználást és a kiadások kalkulálását. Ennek különös jelentőséget ad, hogy a nemzetközi kapcsolatok, a tudományos kutatás és a PhD-program finanszirozása teljes egészében a karra hárul. Ennek alapján konstatálható, hogy a kar helyzete a jövőben finansziális szempontból javulni fog.

A társadalomtudományi kutatások jelenleg kívül esnek az oktatási-tudományos kormányzat és az európai uniós pályázati kiírások koncepcionális rendszerén, ezért a kar esélytelen jelentősebb pályázati források behozatalára. Erre csupán a nagy intézményi pályázatok alkatelemeként tarthat igényt. Ebből következően a fejlesztések (legyenek azok felújítási munkálatok, vagy szükséges új tevékenységek bevezetése) csupán intézményi forrásból számíthat támogatásra. A kar nemrégiben megnyílt új épületi blokkja (számítástechnikai oktatóterem és bírósági tárgyaló terem) éppen ennek a fenti együttműködésnek a jó bizonyítéka. A bizottság mindezek figyelembevételével jónak ítéli az egyetem által bevezetendő hároméves gazdasági programot.

A személyi kiválasztás rendszere az egyetemi szabályozás keretein belül megfelelően megalapozott, a jelentés és a megtapasztaltak szerint döntően a PhD-oktatásra támaszkodó utánpótlás-bázison. Komoly problémát jelent a karnak az az instabilitás, amely a doktoranduszok egzisztenciális bizonytalanságából, az alkalmazási feltételek kiszámíthatatlanságából ered. Hasonlóképpen akkut nehézség, a minősített oktatók elcsábítása (vö. Debrecen, Budapest) és az állami-politikai szféra elszívó hatása. Ennek ellenére a

látogatás időpontjában az oktatói ellátottság, a minősített/nem minősített arány megfelelő volt. Az oktatói minőség-ellenőrzés folyamatos, elsősorban az előírásoknak megfelelő mérhető mennyiségek vonatkozásában (pl. oktatott órák, oktatott szakok, publikáció stb.). A minőség tartalmi elemei pedig a szisztematikus (intézményi) hallgatói véleményezési rendszeren keresztül kontrolláltak. A legfrissebb adatok szerint az OVH 50 %-os.

A kar humánpolitikája koncepciózus, az oktatói állomány viszonylagos fiatalosága okán (mely összefüggésben van a kar alapításkori oktatói összetételével) a korfa egészséges, a jelenlegi vezetés gondoskodott a vezető oktatók második vonaláról is. A korfa ötgenerációs, a veszélyeztetettség a legalsó zónában (PhD) érzékelhető. Az állások betöltése tartalmi értelemben kari kompetencia, de természetesen csak az intézményi bér- és státuszpolitika keretében érvényesíthető. Az alkalmazások bérfüggőek, melyek az évente kialakított költségvetés és kari bérkeret függvényei. Pozitív megállapításként rögzíthető, hogy a kar alkalmazási struktúrája a főállásúak, részfoglalkozásúak, megbízási munkavégzést vállalók vonatkozásában kifejezetten kedvező a főállásúak irányában. Nem jellemző továbbá a karra, a nagy létszámú elkötelezés más felsőiskolákban (a kar oktatóinak kb. 10 %-a vállalt részfoglalkozású oktatói tevékenységet más intézményben). A külső óraadók számának csökkenése a finansziális lehetőségek beszűkülésének következménye.

Az intézmény külső kapcsolatainak rendszere értelemszerűen kötődik a jogászképzés profiljához. A kar pozícióját lényegesen befolyásolja a városi jogi és politikai elit korlátozott érdeklődése a helyi jogászképzés iránt, mely megnehezíti a piaci kapcsolatok kiépítését. A kar vezetésének javára legyen mondva, jelentős erőfeszítéseket tesz a kontaktusok kiépítése érdekében. Ebben nagy segítségére vannak a képzésben megbízási formában résztvevő gyakorlati szakemberek. A jogászképzés filozófiájának változásai (nyitás a hagyományos igazságügyi szakmák irányából a pénzügy-gazdasági szféra felé) szükségessé teszik a piaci kapcsolatok építését is, mely a kar az előzetes lépéseket megtette. A kar részletes kimutatásai alapján rögzíthető, hogy a fakultás intézményes kapcsolatot tart fenn az összes többi jogászképző intézménnyel, aktívan szerepel az MRK jogi szakbizottságában, illetőleg a MAB szakbizottságában. Külhoni egyetemközi kapcsolatai imponálóak.

II. Oktatás-, kutatásvezetés és –fejlesztés

A felvételi eljárás szabályainak központi megváltoztatása teljes egészében kivette a döntés jogát az intézmények kezéből. Ennek következtében felvételi szelekciót alkalmazni, alkalmasságot vizsgálni lehetetlen, befolyást gyakorolni a bekerülők körére úgyszintén. Az országosan és központilag meghatározott nappali felvételi ponthatár automatikusan jelöli meg a jelentkezők közül a bekerülőket; ezeknek korlátozott száma pedig behatárolja a költségterítéses formában felvetteket is. Így azután lényegében a kar szempontjából a felvételizőknek beutalása történik meg. Amit tehet az intézmény és a kar, az az ún. felvételi jelentkezőt megelőző marketing-tevékenység, mely a 2007. évi felvételi eljárások eredményeképpen a karra nézve negatívan formálódó folyamatokra válaszul látványosan felerősödött. Az intézményi elképzelések keretében a kar intenzív reklámtevékenységet folytatott, kapcsolatokat kísérelt meg kiépíteni a városi középiskolákkal.

A hallgatók tájékoztatása sokszínű (kari tanulmányi tájékoztató, féléves órarend, honlap, hirdetések), melyek a látogató bizottság megállapítása szerint teljes körűen fogják át a kar által nyújtott szolgáltatások egészét. Az infrastrukturális ellátottság megfelelőnek mondható, úgy a tantermek mennyisége és színvonala, mint az újonnan kialakított könyvtár férőhely-lehetőségei, illetve a számítógépes ellátottság tekintetében. A Miskolci Egyetemen az általános műveltség terjesztésének formáit, a hallgatók számára kínált kulturális

tevékenységet, diákjóléti szolgáltatásokat intézményi szinten koordinálják, de szép példája a kari öntevékenységnek a jogi tartalmú színházi előadások szervezése.

A kutatás és az oktatás kapcsolatában jellemző, hogy a karon tudományos kutatói státusz nincsen, vagyis a karon folyó kutatási tevékenység kizárólag az oktatók által folytatott. Ebből következően a kutatás irányai összhangban vannak az oktatói érdeklődéssel, vagyis egyértelműen megállapítható, hogy az oktatás és a kutatás szerves kapcsolatban állnak egymással. Ugyanakkor az is világos, hogy az Ftv. által jelentősen formalizált és megnövelt oktatói terhelés értelemszerűen meggyorrasztja a kutatásnak; az oktatók jelentős része csak szabadidejének feláldozásával tudja teljesíteni szakmai programját. A kutatás technikája, helye, személyzete, így értelemszerűen megegyezik az oktatói személyi feltételek és terek adottságaival. A hallgatói kutatások, melyek a tudományos diákkörökben veszik kezdetüket, s a többnyire a PhD-képzésben folytatódnak, erősen kötődnek az oktatói és a tanszéki kutatásokhoz, jól lehet azok formálisan nem feltétlenül manifesztálódnak.

Miként azt a bizottság a pénzügyi-financiális helyzet kapcsán már megállapította, a kar a kutatások finanszírozását saját forrásokból oldja meg, ami nyilvánvalóan korlátokat jelent a tudományos tevékenységben. A már összefoglaltaknak megfelelően a pályázati lehetőségek (már amennyiben egyáltalán a jogtudomány területén a kiírások ezt lehetővé teszik) személyes pályázatok, melyek az oktatók kutatásához és oktatói tevékenységéhez kötődnek. A kar, intézet, tanszék önálló pályázatot benyújtani a legkritikább esetben tud, ezért részvételük a pályázatokban inkább a részpályázatok formáját ölti.

A hallgatói részvétel az intézmény döntési rendszerében megfelel az Ftv. hallgatókra nézve legkedvezőbb arányának, az egyharmados részvételnek (kari tanács). A dékáni tanácsban a hallgatókat érintő valamennyi kérdésben jelenléti és vélemény-nyilvánítási joga van a HÖK elnökének. A kari bizottságok valamennyije hallgatói tagokkal működik. Az intézeti és tanszéki munkában a hallgatóság a demonstrátori rendszeren keresztül, illetőleg a tudományos diákkörökben vesz részt.

Az oktatói kiválasztásban a hallgatók részben a hallgatói véleményezés eszközével, részben pedig a kari tanácsban a közvetlen döntések meghozatalának alakításával vehetnek részt. Hasonló módon az oktatási folyamat tartalmi alakításában.

A hallgatók a saját tanulmányi irány kiválasztásában relatív szabadságot élveznek, ugyanis a jogászképzés rendszerében a tárgyak nagy többségének szigorú ismeretalapú egymásra épülése valósul meg, így azután a hallgatóság kénytelen azokat a mintatanterv által kínált sorrendben felvenni. Emellett részben a kar által hirdetett fakultatív formák kihasználásával, részben pedig az egyetem többi karainak kínálatából kiválasztott stúdiumok felvételével színesíthetik tanulmányi palettáikat. Az általános jogászképzési modellhez képest a kínált alternatív lehetőségek száma a karon gazdag.

A kar adminisztrációja és infrastruktúrája architekturális szempontból jellegzetesen központosított. A szerencsés elhelyezés okán a kar egész apparátusa egyetlen épületben nyert elhelyezést, ami jelentősen megkönnyíti ezen intézményi rendszer igénybevitelét. Ebből következően a hozzáférhetőség a szolgáltatásokhoz, illetőleg annak gazdaságossága kitűnőnek mondható. A tantermek, a tanszékek, a könyvtár és az adminisztratív apparátus együttese megfelelő keretet biztosít az oktatáshoz.

Javaslatok

A kar stratégiájának jövőbeni alakítására vonatkozóan javasolt a regionális szerveződés racionális kiépítése és realizálása. Célszerűnek látszik egyfelől a régió intézményeinek szisztematikus összefogásán belül azon lehetőségek felderítése, melyek a jogász részvétellel hatékonyabbá tehetők, illetőleg ahonnan specializált jogi mesterképzések hallgatói bázisa kikerülhet. Másfelől – szemben és némiképpen konkurálva az országos böorzével – célszerűnek mutatkozna egy regionális educatio program és kiállítás szervezése, mely kifejezetten a régió diákjait célozná meg. Javasolt a felvételi keretszámok biztosabb feltöltése érdekében szorosabb kapcsolatok kialakítása a régió (és nemcsak a város) középiskolaival, mely a gimnáziumokban történő személyes megjelenés, és az osztályfőnökökkel fenntartott közvetlen kapcsolat kiépítését teszi lehetővé. Konceptcionálisan érdemes kialakítani diákok számára egyfajta fakultatív „0-évfolyam” szervezését, mely a jogász tevékenység alapelemeivel már a felvételi előtt megismerteti a hallgatóságot, s megfelelő előadások, szerepjátékok segítségével elkötelezi az egyetemre jelentkező diákokat.

Hasonlóképpen szükségesnek látszik a pályakövetési rendszer kialakítása-kiszélesítése, mely feltárhatja azokat a lehetőségeket, s dokumentálhatja azokat a vonzásirányokat, melyek a hallgatói mobilitást befolyásolhatják/jellemzik.

Javasolható továbbá a pénzügyi stabilitás megőrzése érdekében a levelező képzés állami finanszírozású helyeinek kezdeményezése, mely megtartó erővel hathatna a régió továbblépni kívánó, de munkája által kötött tanulni vágyóinak megtartására. Szintúgy lehetséges kitörési pont a nem jogászok számára meghirdetett, más szakmákban megszerzett alapvégzettségre épülő jogi mesterszakok indítása, különös tekintettel az egyetem erős műszaki orientációjára és a többi karon rendelkezésre álló potenciális hallgatóra.

A kar számára létfontosságúnak mondható a pályázati konstrukció keretein belül az egyetemi szintű pályázatoknak a korábbinál befogadóbbá tétele, miután a kar a jelenlegi oktatáspolitikai hangulatban önállóan pályázni nem tud, ugyanakkor viszont bármelyik műszaki tartalmú pályázat esetében alkalmas a jogi aspektusok hangsúlyozására és kidolgozására (pl. az inkubátor házban jogi szakismeret átadására a gazdasági szférának).

Összefoglaló értékelés

A kar jövőképe reálisan megrajzolt, a regionális lehetőségekhez alkalmazkodik. A fakultás vezetésének elkötelezettsége a minőség mellett megkérdőjelezhetetlen. A kar ennek megfelelően kialakított optimális szervezettel és minőségbiztosítási rendszerrel bír. Az intézmény vezetési rendszere demokratikus, operatív kérdésekben összpontosított. Az irányítási-igazgatási, kutatási és oktatási folyamatok példásan szabályozottak és dokumentáltak. A feltételek a párhuzamos program-akkreditációban elnyert 2011. június 30-ig érvényes kiválósági hely címhez intézmény-akkreditációs szempontból is igazodnak.

Akkreditációs határozat: A BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KAR AKKREDITÁLHATÓ	A
--	----------

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. tv. egyes rendelkezésének végrehajtásáról szóló 79/2006. Korm. rend. 5. sz. mellékletének a karalapításra vonatkozó előírásai, illetve a MAB akkreditációs követelményei alapján a **MISKOLCI EGYETEM BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KARA EGYETEMI KARKÉNT AKKREDITÁLHATÓ**, mert

- A Kar több képzési szinten {alapképzés, mesterképzés, doktori képzés} is szervez oktatást.
- Teljesül a MAB Bölcsészettudományi Karral szemben támasztott azon követelménye, hogy a magyar, történelem, filológia, valamint szabad bölcsészet képzési ágak mindegyikén legalább egy-egy alapképzési szakon legyen képzés.
- A Kar rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-, kutatói állománnyal, valamint az annak megfelelő infrastruktúrával.
- A Kar magába integrálja a különböző képzési szinteken folyó szakokat és az Egyetem más képzéseinek alapozó, szakmai törzsismeretköreinek a Kar jellegéhez illeszkedő szervezeti egységeit. Ez alapján az Egyetemen biztosított a képzések közös vagy hasonló szakterületei oktatásának szervezése.
- A MAB vizsgálatot megelőző tanévben (2006/2007) a különböző szintű képzésben összesen felvett hallgatók létszáma több mint kettőszáz fő.
- A kar állományába kerülő, teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszáma meghaladja a negyven főt.

A fentiekre tekintettel a Bizottság 8 évre kiterjedő akkreditációra tesz javaslatot.

A Bölcsészettudományi Kar a nagy hagyományú egyetem egyik legfiatalabb, mindössze 16 éve létrejött kara. E helyzet a kar számos sajátosságát illetően meghatározó körülményként veendő figyelembe. Nyilvánvaló, hogy több évtizedes, illetve több évszázados fejlődési utakat maguk mögött tudó egyetemekkel való összehasonlításban a rövidke múlt nyomán a szemlélő számára felszínre jutnak a kialakulás közeli állapotból eredő törékeny struktúrák, az építkezés kezdeti szakaszában indokolt kényszerű, átmeneti, kompromisszumos megoldási formák, olykor talán nem kellően kiérlelt, illetve gyengén tagolt szervezeti alakzatok. Nem kétséges ugyanakkor, hogy a viszonyításnak ez a formája igazságtalan és méltánytalan, és nem is lehet célravezető. A nagy egyetemek legrégebbi karainak is volt korai, kezdeti időszakuk, és a megerősödés hosszú -- sokszor döccenőkkel tarkított -- folyamatában a szűkebb és tágabb környezetnek, a társadalmi közegnek rendre türelmet kellett tanúsítania a komolyabb eredmények megszületéséig, egy-egy új intézmény létjogosultságának elvitathatatlan szintre jutásáig. A miskolci bölcsészkar eddigi 16 évének eredményeit, s a kar jelenlegi helyzetét felmérve a pontos látletnek éppen annak megítélése szempontjából van jelentősége, hogy meddig sikerült eljutnia a kezdetektől az intézménynek, hol tart ma, s eddigi eredményei alapján érdemes-e a további türelemre, valamint a segítő támogatásra környezete, az egyetem többi kara, az egyetemi vezetés, a város, valamint a régió részéről.

Ebben a megvilágításban a miskolci bölcsészkar alapvetően pozitív helyzetképet mutat, s feltétlen szükséges leszögezni, hogy az eltelt bő másfél évtized alatt nagy fejlődési

utat tett meg az intézmény. Kialakította stabilnak mondható képzési portfólióját, magas minősítettségi mutatókkal rendelkező oktatói bázissal rendelkezik, amelyen belül gyarapszik a helyben lakók, illetve a miskolci letelepedést választók tábora, az oktatói korfa tekintetében alapvetően megnyugtató a helyzet, a beiskolázás terén az elmúlt évig nem mutatkoztak gondok, a folyamatos belső infrastrukturális és technikai fejlesztések révén elhelyezése kedvező, épületekkel és tárgyi eszközökkel való ellátottság terén adottságai jónak mondhatók, különösebb kapacitásgondok e tekintetben nem vetődnek fel. Teherbíró képességének megfelelő voltára utal, hogy sikeresen tudott alkalmazkodni az új képzési szerkezet kívánalmaihoz a régi típusú képzési formák utolsó évfolyamainak végig vitele mellett, elkészítette több mesterképzési szak akkreditációra benyújtott szakindítási anyagát, s működő doktori képzése is eséllyel igyekszik alkalmazkodni az új követelmények támasztotta feltételekhez.

A látogatás során szerzett személyes benyomások három tekintetben feltétlenül szót érdemlő pozitív elem kiemelését indokolják. 1. A bölcsészkar létesülése és megerősödése szempontjából igen kedvező szerepe van a már megvolt intézmény korábbi egyetemi múltjának, a már létező egyetemi közegnek, továbbá az egyetemi campusban rejlő kivételes lehetőségeknek. Inkább az ezekhez való illeszkedési formákat kellett megtalálni, mintsem merőben újat teremteni. 2. Épület-, eszköz-, infrastruktúra tekintetében hallatlanul kedvező, és óriási értéket képviselő az a háttér, amelyet a Miskolci Egyetem oktatóinak, hallgatóinak a munkafeltételek és életkeretek tekintetében nyújtani tud. Egy gyökéresztő, kiépülő, felfutó kar – mint a bölcsészkar – számára e háttér növelni képes a biztonságérzetet, ugyanakkor tartalékokat is kínál számára. 3. Érezhetően erős elhivatottság-tudat és összetartó szellem hatja át mind az egyetemvezetői közeget, mind pedig a bölcsészkar belső világát. Az utóbbit illetően egyértelműen tenni akarást fűtő pozitív energiák észlelhetők a kari társadalom minden fő szegmensében; a dékáni vezetésben, a kari adminisztrációban, a vezető oktatói körben, intézeti és tanszéki közegekben és a kari hallgatói önkormányzat körében is. E sajátosság feltehetően összefügg a kar fiatal korával; a közös céloknak, a teremtő és bizonyító igyekezetnek itt még komoly mozgósító erejük van, a bezárkózásnak, fásultságnak, külön utakon járásnak az erős közösségi szellem egyelőre csak szűkre szabott teret enged.

A kar által összeállított színvonalas és adatokban gazdag önértékelési dokumentumot realista szellem jellemzi, megállapításai a helyszínen nyert tapasztalatok fényében, illetve a kontrolláláshoz helyben kézbe vehető dokumentumok megismerése alapján alapvetően helytállóknak mondhatók. A kar napi működéséhez szükséges szabályzatok rendezettek, frissek, érdemiek, könnyen hozzáférhetők, és a szűrőpróba-szerű betekintések alapján pragmatikus szellemben fogantaknak tűnnek. A kari vezetést lelkes, elhivatott, dolgát tudó s jó szellemű, kis létszámú igazgatási és oktatásszervezési adminisztráció segíti. A tanulmányi ügyek igen hatékony és gyors intézését nagyban megalapozza a hallgatói önkormányzattal kialakított, bizalmi alapon nyugvó kooperáció. Szerencsés körülménynek mondható, hogy a hallgatói önkormányzatiság elsődleges közege a kari és nem az egyetemi szint. Ezáltal erős a kapcsolat a kari HÖK-vezetés és a hallgatói társadalom között, a hallgatói öntevékenység a kari közéletet színesíti és gazdagítja.

A szűkebb kari vezetés és tágabb körben a vezető oktatói tábor helytálló realizmussal ítéli meg a jelen helyzetet, a perspektivikus lehetőségeket és a tennivalókat. A mostani időszak két – nagyban összefüggő -- legfőbb problémája (1.) az új típusú felvételi rendszerhez való sikeres alkalmazkodás, a kar vonzerejének növelése, a jelentkezői létszám stabilizálása, s ezáltal a kari működéshez szükséges gazdálkodási források előteremtése; valamint (2.) a mesterképzési szakok minél nagyobb számú sikeres akkreditációjával a képzési kínálat teljes keresztmetszetben való kiszélesítése. A Ba-képzések belső folytatási lehetőségei beláthatóan kedvező visszahatással lehetnek a bemenetre, s hosszabb távon várhatóan némiképp

javíthatnak a beiskolázási mutatókon. A kari polgárok mértékadó része világosan érzékeli a problémák súlyát, s mind a beiskolázási kampány élénkítésében kész részt venni, mind pedig a mesterképzések indításához szükséges további fejlesztések iránt elkötelezettséget mutat. A helyzet ugyanakkor nem könnyű; az új felvételi szisztéma kedvezőtlen irányú tendenciák előtt nyitott utat, a gyengébb szinten realizálható működési források pedig beláthatóan szűkítik vagy – rosszabb esetben –éppenséggel ellehetetleníthetik a fejlesztési lehetőségeket. A kar rövid és középtávú helyzetét alapjaiban befolyásoló kérdésekről lévén szó, némileg függetlenül a kari elkötelezettségektől, cselekvési tervektől, stratégiai elképzelésektől – amelyekről még egyszer fontos hangsúlyozni, hogy alapvetően realistikák, kiérlelték és támogatásra érdemesek -- , a folytatást, a következő évek történéseit nagyban befolyásolni fogja az egyetemi közeg, a regionális környezet és az oktatáspolitikai viszonyulása, reakciója a bölcsészkar működési problémái iránt.

A bölcsész- és társadalomtudományok a kései alakulás következtében kevésbé karakteresek a Miskolci Egyetem belső világában a ma is meghatározónak mutatózó gyakorlatiasabb, mérnöki s műszaki tudományokhoz képest. Az egyetem tudományosságában szembetűnően erős értéket képvisel a kutatások alkalmazott jellege, s ilyen irányú inspirációja. Mivel a bölcsész tudományok legmagasabb szintű jelenlétét a városban és a régióban a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kara képviseli, megkerülhetetlen hivatásként hárul a karra, hogy ezen tudományok súlyát, rangját és értékét az előzőekkel azonos szintre emelve s folyamatosan ott tartva az alkalmazásokhoz jóval áttételesebben és közvetettebben kapcsolódó alapkutatásokat, azok normarendszerét „egyenjogúsítsa” az egyetem tudományos közegében. Kétségtelen, hogy olyan egyetemeken, ahol erős természettudományi karokban testesül meg alaptudományi jelleggel egy sor „kemény” tudományok képviselője, ott a bölcsészkaroknak természetes szövetségesük van, s együtt képviselhetik az alaptudományi norma- és értékrendszert egyetemük tudományos közegében. A Miskolci Egyetemen nem ez a kiinduló helyzet, s e körülmény nem egyszerűsíti le a bölcsészettudományok képviselőinek dolgát. Hosszú idő – és nagy türelem -- kell tehát ahhoz, hogy az alkalmazott- és alaptudományok tekintetében egy kiegyensúlyozottabb, a bölcsészkar tudományos súlyát kiegyenlítetttségben tükröző állapot alakuljon ki. Ehhez az egyetem vezetésének jóindulatú belátására éppúgy szükség van, mint a bölcsészkaron kutatóműhelyekre, elnyert alapkutatási pályázatokra, visszhangot keltő kutatási eredményekre, doktori iskolákra, programokra, szélesedő kutatói bázisra, könyvtári és informatikai fejlesztésekre stb. A jó alapok mindenesetre kétségkívül megvannak ma Miskolcon, és nagyban vállalás, elhatározás kérdése, hogy milyen jövőt szán az egyetemi vezetés e karának.

A tennivalók sorában hangsúlyt érdemel az eddig lendületesen folyó könyvtári fejlesztések továbbvitele. Miután a bölcsészettudományok magas szintű kutatásainak nélkülözhetetlen előfeltétele a széles könyvtári háttér, e tekintetben kedvezőtlen körülmény, hogy a Miskolci Egyetem korábbi időszakában nem volt jelen a bölcsész profil, s így értelemszerűen a könyvtári állománygyarapítás látóteréből is hiányzott az ilyen jellegű tudományterületek könyvanyagának fejlesztése. Bár az elmúlt 16 évben érdemi gyűjteményi gyarapodás ment végbe, és visszamenőlegesen is jelentős könyvtári beszerzések történtek, továbbá jól kihasználja a kar az elektronikus adatbázisok, on line-előfizetések révén nyíló technikai alapú lehetőségeket, mindazonáltal az elmélyült kutatómunkához ma még nem ritkán kénytelenek a kar oktatói és hallgatói igénybe venni a városban rendelkezésre álló közgyűjteményeket és szakkönyvtárakat.

A bölcsészkar jövőjét illetően komoly felelősség hárul a regionális politika képviselőire, alakítóira is. Egy-egy kar értékének megítélése ma gyakran a beiskolázási mutatókból kiolvasható eredményességen nyugszik. Ez azonban rendkívül becsapós képlet. A

továbbtanulási szándékok, motivációk irányultságát összetett körülmények befolyásolják, s egy-egy képzőhely valós teljesítőképesége, teljesítménye, belső világának rendezettsége, küldetésének rendeltetésszerű beteljesítése nem feltétlenül tartoznak a vonzerőt leginkább meghatározó körülmények közé. Egy társadalmi problémáktól fokozott mértékben sújtott térségben ez a distancia különösen jellemző módon fennáll. Az ígéretes jövő igénye és keresése éppen a legtehetségesebbeket, a leginkább vállalkozó szelleműeket viszi kívül a régióba. A régiós szellemi centrumszerepre hívatott Miskolci Egyetemnek -- s kivált a bölcsészkarnak -- szerepet kell vállalnia a régió iskoláiban a tehetségek megtalálásában, gondozásában és nagy részük idejekorán történő magához kötésében. E tekintetben elsősorban a pedagógusképzés területén nagy a felelősség, hiszen itt lehetnek a leghatékonyabbak a régióba belüli kölcsönhatások centrum és hálózati pontjai között. A környezetét jó pedagógusokkal ellátó, s azokkal működésük során is kapcsolatot tartó egyetem reménykedhet leginkább a középiskolás korosztály neki kedvező hatékony pályaorientációjában. Ennek kialakításához és működtetéséhez azonban a társadalmi, politikai közeg kedvező viszonyulására, a regionális együttműködésre is nagy szükség van.

Az imént taglalt kérdés szempontjából is szót érdemel, hogy a látogatás során nem sikerült határozott elképzelésekkel találkozni a Miskolci Egyetem pedagógus-, s a bölcsészkar szempontjából hangsúlyosan a tanárképzés területén betöltendő szerepével, s ilyen irányú főbb törekvéseivel, stratégiai elképzeléseivel kapcsolatban. Érezhető némi bizonytalanság abban a tekintetben, hogy a régióba belül Miskolc, Eger és Nyíregyháza hármában hogyan fognak alakulni a tanár- s a pedagógusképzéssel kapcsolatos szerepek. Az a körülmény, hogy a miskolci bölcsészkar alaptudományi jelleggel gondoz számos olyan diszciplínát, amelyek közvetlenül jelen vannak a közoktatási intézmények nagy többségében, kedvezne ahhoz, hogy a tanárképzés térségi bázisává váljon. Ugyanakkor nem zárható ki a feladatmegosztáson alapuló együttműködés sem, akár az egri, akár a nyíregyházi főiskolával. A Miskolci Egyetem társaskarai közül elvileg a sárospataki tanítóképző főiskolai karral is kialakítható lenne a pedagógusképzésben valamiféle együttműködési kapcsolat. Amennyiben a bölcsészkar határozottan és egyértelműen kezdeményező, koordináló és irányító szerepet tudna vállalni, illetve érvényesíteni a mester szintű tanárképzés területén, ennek jelentős hozadékait élvezhetné.

Minőségbiztosítás

A Bölcsészettudományi Kar az egyetem Küldetésnyilatkozatával és Minőségpolitikájával összhangban szervezeti önértékelésen alapuló minőségbiztosítási rendszert alakított ki és működtet. A Karon valamennyi minőségügyi elem kiépítésre került, a Látogató Bizottság objektív bizonyítékok alapján vizsgálhatta a rendszer működését. A minőség folyamatos javítása érdekében a Kar minőségfejlesztési programot határozott meg, melyet minden évben felülvizsgál.

A Kar szabályozza képzési programjainak rendszeres átvizsgálását és figyelemmel kísérését. A Kar célul tűzte ki a nyelvi képzés erősítését, valamint a hallgatói mobilitás fokozását. Az egyetem rendszerével összhangban a Kar munkájáról rendszeres visszacsatolást kér a munkáltatóktól, a munkaerőpiac képviselőitől és a végzett hallgatóktól. A Kar a többi karhoz hasonlóan elkészítette a tantárgyi dossziékat, melyek tartalmazzák a tematikákat, valamint a tantárgyi követelményeket.

A hallgatókkal szembeni követelményeket az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatának III. kötete szabályozza, melyhez elkészültek a kari szabályzatok. A Bizottság javasolja, hogy a hallgatói elégedettségi méréshez kialakított pontozási rendszert a Kar is minél szélesebb körben alkalmazza.

A Kar rendelkezik az oktatás minőségének biztosítására vonatkozó szabályzatokkal.

A Kar alkalmazza a Miskolci Egyetem valamennyi munkavállalójára vonatkozó SZMSZ II. kötetében a foglalkoztatási követelményrendszert. A hallgatók kérdőívek segítségével értékelik az oktatás, valamint az oktatók minőségét.

A Kar valamennyi képzési programja esetében rendelkezésre állnak a megfelelő eszközök a tanulás támogatására, biztosítottak a hallgatók által elvárt hallgatói szolgáltatások. A Kar rendszeresen felülvizsgálja és a lehetőségekhez képest folyamatosan javítja a szolgáltatások minőségét. A Kar gondoskodik a képzési programjainak működését eredményesen biztosító információk gyűjtéséről, elemzéséről. A Kar méri a kiadott diplomák számát, a diplomaeredmények átlagát, vizsgálja a TDK-n és egyéb hasonló típusú versenyeken való részvételt.

A Kar kiemelt figyelmet fordít a beiskolázásra, kari tájékoztató anyagokat, dossziékat készítenek. A Kar publikációs adatbázist működtet, mely segítséget nyújt a hallgatóknak a publikációk megismerésére.

A Látogató Bizottság megállapította, hogy a Bölcsészettudományi Karon hatékony minőségbiztosítási rendszer működik, a látogatás során érzékelhető volt a Kar munkatársainak a minőség iránti elkötelezettsége. Kiemelendő, hogy az oktatói teljesítmény értékelésben külön szempontként veszik figyelembe a hallgatók által adott pontszámokat. Minden alkalommal a „Kutatók Éjszakája” programsorozaton a BTK külön programsorozatot szervez. Példaértékű a Kar által létrehozott, de a HÖK által működtetett Hallgatói Információs Központ. A központban a HÖK ügyfélfogadás keretében belül folyamatosan segíti a hallgatók tájékozódását, fogadják a hallgatói kérvényeket, segítik a kérvények kitöltését és 48 órán belül értesítik a hallgatót a döntésről.

Akkreditációs határozat: A COMENIUS TANÍTÓKÉPZŐ FŐISKOLAI KAR AKKREDITÁLHATÓ	A
---	----------

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. tv. egyes rendelkezésének végrehajtásáról szóló 79/2006. Korm. rend. 5. sz. mellékletének a karalapításra vonatkozó előírásai, illetve a MAB akkreditációs követelményei alapján a **MISKOLCI EGYETEM COMENIUS TANÍTÓKÉPZŐ FŐISKOLAI KARA (SÁROSPATAK) FŐISKOLAI KARKÉNT AKKREDITÁLHATÓ**, mert

- a Kar felsőfokú szakképzési, illetve alapképzési szinten szervez oktatást.
- A Kar rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-, kutatói állománnyal, valamint az annak megfelelő infrastruktúrával.
- A Kar magába integrálja a különböző képzési szinteken folyó szakokat és az Egyetem más képzéseinek alapozó, szakmai törzsismeretköreinek a Kar jellegéhez illeszkedő szervezeti egységeit. Ez alapján az Egyetemen biztosított a képzések közös vagy hasonló szakterületei oktatásának szervezése.
- A MAB vizsgálatot megelőző tanévben (2006/2007) a különböző szintű képzésben összesen felvett hallgatók létszáma több mint kettőszáz fő.
- A kar állományába kerülő, teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszáma meghaladja a negyven főt.

A fentiekre tekintettel a Bizottság 8 évre kiterjedő akkreditációra tesz javaslatot.

A Miskolci Egyetembe 2000-ben integrálódott a nagy hagyományú sárospataki tanítóképző főiskolai kar. Az intézmény szellemiségének ma is fontos eleme a történelmi hagyományok őrzése, amely a szüntelen megújulás képességének hitét táplálja a kari vezetésben, illetve a főiskola munkatársaiban. Az itt dolgozók számára -- a látogatás során szerzett benyomások szerint -- komoly jelentősége van annak a tudatnak, hogy a pataki képzés hagyományai az 1531. évig vezethetők vissza, s az elmúlt négy és fél évszázadban a pataki intézmény elődeinek érdemleges művelődéstörténeti szerepük volt nemcsak a régióban, de olykor országosan is, illetve a 17. század közepén itt működött jeles tudós, Comeniusnak köszönhetően rövid ideig nemzetközi szinten is. Az erős intézményi öntudatot táplálja az a körülmény is, hogy a főiskola történelmi levegőjű közegben, egy 800 éves városban működik, ahol az ország sorsára is rendre nagy hatással levő történelmi családok és személyiségek éltek s tartották – irányító szerepet gyakorolva -- székhelyüket. A történelmi levegő mindazonáltal közvetlenül is érződik a kar épületkomplexumában, amely egységes stílusban épült, jó állapotot mutató, gondozott parkkal övezett hozzávetőleg 100 éves építmény. Helybőség, valamint kedvező és komfortos infrastrukturális adottságok tűnnek fel az első benyomásait szerző látogató számára, ugyanakkor az is könnyen belátható, hogy ezen kulturális örökség óvása, karbantartása és üzemeltetése roppant terheket róhat az intézményre.

Az előzetesen elkészült kari akkreditációs önértékelés alaposan, sokrétűen, számszerűen és tényyszerűen feltárja a főiskolai kar jelenlegi helyzetét. A helyszíni tapasztalatok, a kari vezetéssel folytatott beszélgetések, továbbá a helyben áttekintett dokumentumok alapján az önértékelési dokumentumban foglalt helyzetkép alapvetően megerősítést nyert. A kar szervezeti struktúrája jól áttekinthető, belviszonyai rendezettek, a működtetéssel kapcsolatos dokumentumok szabályzatok, jegyzőkönyvek, belső adminisztrációs anyagok hozzáférhetőek voltak, és megnyugtató rendezettségről árulkodtak. A

kari vezetés erős összhangot, egységet mutat, legitimációja az intézményen belül ugyancsak széles alapokon nyugszik. Erre igen nagy szükség is van, mert az intézmény mai helyzetéről informálódva megállapítható volt, hogy a főiskolai kar igen nehéz időket él. A problémák a felületi szinten részint beiskolázási nehézségekben, részint pedig gazdálkodási gondokban, pénzügyi források hiányában jelölhetők meg.

A helyszíni megbeszélésekben kirajzolódott, hogy az elmúlt évtizedben súlyos belső feszültségek osztották meg a kar oktatói állományát, és vezetését, amelyek nagyrészt az integrációs lehetőségek eltérő megítélésében jelentkeztek. Hosszas viták és hezitálások nyomán született meg végül a döntés a Miskolci Egyetemhez történő csatlakozás mellett. A belső megosztottság és az intézmény irányítása körül kibontakozott belső viták rendkívül sok energiát emésztettek fel, miközben késlekedtek azok a változtató intézkedések, amelyek az átalakuló felsőoktatás új helyzetéhez jobb és rugalmasabb igazodást tettek volna lehetővé. A kihasználatlanul hagyott értékes idő elvesztegetése mellett aggasztó méreteket kezdett öltetni a gazdálkodás hiánya, nem történt meg időben az oktatási portfólió bővítése és korszerűsítése, húzódtott a világos és egyértelmű stratégiai elképzelések kialakítása, a 90-es évek közepén – még a régi vezetés alatt -- megindult kezdeményezések (kassai kihelyezett képzés) eredményei semmivé lettek, a humán erőforrások fejlesztése terén nőtt a lemaradás, eközben romlott a hangulat és erősödött a belső elégedetlenség.

Az elmúlt években a kar jelenlegi vezetése -- amely a 90-es évek utolsó harmadáig is irányította az intézményt – sok vonatkozásban válsággal fenyegető helyzet kezelését volt kénytelen magára vállalni. Szervezeti átalakítás, gazdálkodási racionalizálás, átszervezések és leépítések egyaránt szükségesek voltak a hiány növekedésének megállításához. Mindezen kényszerintézkedések végig vitele elsősorban azáltal vált lehetségessé, hogy a kari társadalom azonosult a válságkezelésre vállalkozó vezetés elképzeléseivel, s elfogadta a kényszerhelyzet diktálta szükségintézkedéseket. A 2006 óta érvényesülő vezetői gyakorlat mindjárt több tekintetben eredményeket mutatott, amelyek elsősorban gazdálkodási téren jelentkeztek. Az oktatói állomány 40 fő körüli szinten stabilizálódott, ugyanakkor jelentős előrelépés történt a hiány lefaragásában is. A tendenciaváltás eredményeit azonban a 2007. évi felvételi eljárás rossz beiskolázási eredményei megtörték, és a hiánycsökkenés terén nem erősödhetett tovább a kedvező folyamat. A helyzet törékenységében nyilvánvalóan több objektív adottságnak is szerepet kell tulajdonítani.

Az infrastrukturális történelmi örökség minden esztétikai és történelmi érték ellenére is igen drága üzemeltetésű, és a konstans költségek egy viszonylag magas szint alá semmiképpen sem szoríthatók. Figyelembe veendő ugyanakkor, hogy egy 20 ezres kisvárosban nem alkalmazhatók olyan racionalizálási technikák, amelyek nagyvárosokban eredményesek szoktak lenni (pl. profilidegen üzemeltetési feladatok – őrzés, takarítás, karbantartás, konyha, kollégium, stb. -- kiszervezése), s ez ugyancsak komoly korlátok elé állítja a nadrágszíjhúzás eszköztárának lehetőségeit.

Legfőképpen mindazonáltal az a körülmény erősíti fel a kedvezőtlen hatásokat, hogy az északkelet-magyarországi térség rendkívül sok társadalmi és szociális problémával küzd, s egy alapvetően hátrányos helyzetű régió perspektivikusan kevesebb esélyét kínálja az ott lakóknak a jövőbeli boldogulásra, mint a frekvenciát, vonzóbb, fejlesztési forrásokat koncentrálni tudó centrális terület, ezért felerősödik az elvándorlási igyekezet, a jobb érvényesülési lehetőségek keresésének törekvése, amely trend romboló hatása éppen azáltal válik fokozottan pusztítóvá, hogy a leginkább vállalkozó szellemű, legtöbb tehetséget hordozó, leginnovatívabb elemek elvándorlása a legintenzívebb, illetve legnagyobb arányokat mutató. Éppen ezért kárhóztatandó és hosszú távon országosan kezelhetetlen állapotokhoz, viselhetetlen terhekhez vezető az az új felsőoktatási felvételi szisztéma, amely – hamis

illúzióját keltvén a tiszta versenynek – elutasítja a regionális szempontokat, nem ismer fékeket, kiegyenlítő mechanizmusokat, ezáltal rövidlátó módon pusztítja (a legtisztább helyi jobbító törekvések, cselekvési tervek, korszerűsítő koncepciók ellenére és ellenében is) a megkapaszkodás és fennmaradás esélyeit, végeredményben pedig a vidéki Magyarország funkcionálisan felbecsülhetetlen értékeket hordozó szellemi központjait. Eme mindennél erősebbnek mutakozó központi oktatáskormányzati akarattal szemben még akár helyi, önfelmentő, felelősségelhárító, kudarcmagyarázó attitűdök is táptalajt szerezhetnek, s így a ténylegesen még meglévő progresszív helyi jobbító szándékok is levegőtlen terekbe szorulnak, és – végképp esélytelenekké válván -- fokozatosan minden erejüket veszíthetik.

A látogatás során meggyőzően tapasztalható volt, hogy a sárospataki főiskolai kar vezetése, és a mögötte felsorakozó oktatói gárda alaposan és reálisan felmérte helyzetét, s tisztában van a változtatásra sarkalló kényszerekkel. Keresik az oktatási profil bővítésének lehetőségeit, amelyeket egyrészt a történelmi levegőjű zempléni vidék táji adottságaira építő turisztikai irányt megcélzó képzési területben látnak, másrészt – az előzőhöz is illeszkedve – a helyi borászati kultúra alapjain tartanak különböző képzési formák (pl. FSZ-képzések) előtérbe állításával felépíthetőknak. E törekvések sikeréhez regionális összefogásra, oktatáspolitikai megfontoltságra, segítségre, bölcsességre, befektetőkészségre, türelemre és nagyvonalúságra lenne szükség. Ugyanakkor az kétségkívül nehézséget jelent, hogy a sárospataki kar 40 fős humán erőforrása önmagában nehezen konvertálható a jelzett gyakorlatiasabb képzési profilokba, hiszen egy tanítóképző nagyjából 10 féle választható műveltségi terület oktatásának ellátására profilírozott, s ez a képzési területenként nagyjából 4–4 főre osztható személyi állomány az alapfeladatok tisztességes ellátása terén is igen komoly terheket visel, a forráshiány ugyanakkor erős gát a személyi állomány további bővítése előtt.

Gondként érdemel megjegyzést, hogy a korfa tekintetében nem szerencsés a főiskolai kar összetétele. A minősítéssel rendelkező oktatói állomány az idősebb korosztályhoz tartozik, s az utánpótlás nem mondható a pillanatnyi foglalkoztatottak körében megnyugtatónak. A pedagógusképzés alsóbb szintjein működő hazai intézményekhez hasonlóan Sárospatakon is viszonylag gyenge háttér alkot a tudományos kutatási tevékenység. A tudományos műhelymunka erőtlensége kétségessé teszi, hogy pusztán belső erőforrások mozgósításával jelentősebb előrelépés lenne elérhető a kvalifikált utánpótlás biztosítása terén. Ugyanakkor a fokozatos előregedésből adódó lehetséges személyi fejlesztés annak esélyét is kínálhatja, hogy – a magyarországi kisvárosi mobilitás minden nehézsége ellenére is – külső eredetű humán erőforrások szerencsés beépítése esetén előrevihető egyfajta megújulás. Ehhez a belterjességgel szemben ható nagyon tudatos kiválasztás felelősségét kell felvállalni, és valószínűleg befektetési hajlandóságra is szükség van a kar, az egyetem, a város és a régió részéről. Mindenekelőtt a fő profil, a pedagógusképzés területén tűnik művelhetatlannak a minőségi erősítés. Ez abból a szempontból kínálhatja ígéretes eredményét a fejlesztésnek, hogy a következő évtizedben Magyarországon szükségszerűnek tűnik a paradigmaváltás a pedagógusképzésben – s láthatóan elsősorban a gyermekkor korai szakaszára irányuló képzésekre fog nagy hangsúly helyeződni -- , márpedig ha e fronton egy tanítóképző intézmény a korszerűsítő törekvések élén járók között képes pozicionálni magát, akkor annak bizonyosan hasznát láthatja mind a vonzerejének növelésében, mind pedig a fejlesztést szolgáló extra pályázati források elérésében.

A Miskolci Egyetem vetületében ugyancsak érdemes szembenézni a pedagógusképzés terén kínálkozó feladatvállalással. E téren ma még nem érződik határozott koncepció az egyetem részéről. Elvi lehetőségként adódhat kooperáció az egyetem két kara, a bölcsészkar és a tanárképző kar között, akár a pedagógikum Sárospatakra történő koncentrálásával, akár egy egymásra épülésből előnyt kovácsoló vertikális feladatmegosztással. A térségben

mindenesetre a tanárképzés központi szerepét magához kötni képes intézményként szóba jöhet az egri főiskola éppúgy, mint a nyíregyházi. Megfontolást érdemelne az egyetem vezetése részéről, hogy abban a közegben, ahol a hátrányos helyzet, a leszakadás, a kisebbségi lét, a felzárkóztatási kényszer mindennapos és tömeges társadalmi, illetve szociális kumulált problémahalmazként jelentkezik, lemondhat-e egy kulturális, tudományos értelemben vett szellemi központ arról, hogy az e téren kézenfekvően adódó társadalmi és munkaerő-piaci igényeknek ne siessen elébe, amikor a feladatvállalás közvetlen hozadékain túl áttételesen a közoktatás általa befolyásolt világából nagyon sok kedvező visszahatásra és előnyre is bizony számíthat.

Minőségbiztosítás

A Comenius Tanítóképző Főiskolai Kar az egyetem Küldetésnyilatkozatával és Minőségpolitikájával összhangban szervezeti önértékelésen alapuló minőségbiztosítási rendszert alakított ki és működtet. A Karon valamennyi minőségügyi elem kiépítésre került, a Látogató Bizottság objektív bizonyítékok alapján vizsgálhatta a rendszer működését. A minőség folyamatos javítása érdekében a Kar minőségfejlesztési programot határozott meg, melyet minden évben felülvizsgál.

A Kar szabályozza képzési programjainak rendszeres átvizsgálását és figyelemmel kísérését. A Kar célul tűzte ki a nyelvi képzés erősítését, valamint a hallgatói mobilitás fokozását. Az egyetem rendszerével összhangban megfelelően a Kar munkájáról rendszeres visszacsatolást kér a munkáltatóktól, a munkaerőpiac képviselőitől és a végzett hallgatóktól. A Kar a többi karhoz hasonlóan elkészítette a tantárgyi dossziékat, melyek tartalmazzák a tematikákat, valamint a tantárgyi követelményeket.

A hallgatókkal szembeni követelményeket az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatának III. kötete szabályozza, melyhez elkészültek a kari szabályzatok. A Bizottság javasolja, hogy a hallgatói elégedettségi méréshez kialakított pontozási rendszert a Kar is minél szélesebb körben alkalmazza.

A Kar rendelkezik az oktatás minőségének biztosítására vonatkozó szabályzatokkal.

A Kar alkalmazza a Miskolci Egyetem valamennyi munkavállalójára vonatkozó SZMSZ II. kötetében a foglalkoztatási követelményrendszert. A hallgatók kérdőívek segítségével értékelik az oktatás, valamint az oktatók minőségét.

A Kar valamennyi képzési programja esetében rendelkezésre állnak a megfelelő eszközök a tanulás támogatására, biztosítottak a hallgatók által elvárt hallgatói szolgáltatások. A Kar rendszeresen felülvizsgálja és a lehetőségekhez képest folyamatosan javítja a szolgáltatások minőségét. A Kar gondoskodik a képzési programjainak működését eredményesen biztosító információk gyűjtéséről, elemzéséről. A Kar méri a kiadott diplomák számát, a diplomaeredmények átlagát, vizsgálja a TDK-n és egyéb hasonló típusú versenyeken való részvételt.

A Kar kiemelt figyelmet fordít a beiskolázásra, kari tájékoztató anyagokat, dossziékat készítenek. A Kar publikációs adatbázist működtet, mely segítséget nyújt a hallgatóknak a publikációk megismerésére. A Bizottság megállapította, hogy a Kar valamennyi minőségbiztosítási elemet kiépített és működtet.

Akkreditációs határozat: AZ EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KAR AKKREDITÁLHATÓ	A
--	----------

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. tv. egyes rendelkezésének végrehajtásáról szóló 79/2006. Korm. rend. 5. sz. mellékletének a karalapításra vonatkozó előírásai, illetve a MAB akkreditációs követelményei alapján a **MISKOLCI EGYETEM EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLAI KARA FŐISKOLAI KARKÉNT AKKREDITÁLHATÓ**. A Kar a látogatás időpontjában csak alapképzési szinten szervezett oktatást, de már a szenátus előtt van a szakirányú továbbképzés megindítására vonatkozó javaslat. Rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományos sajátosságokhoz igazodó oktatói-, kutatói állománnyal, valamint az annak megfelelő infrastruktúrával. Magába integrálja az Egyetem más képzéseinek alapozó, szakmai törzsismeretköreinek a Kar jellegéhez illeszkedő szervezeti egységeit. Ennek alapján az Egyetemen biztosított a képzések közös vagy hasonló szakterületei oktatásának szervezése. A MAB vizsgálatot megelőző tanévben (2006/2007) a képzésre összesen felvett hallgatók létszáma négyszáznégyszáz fő. A kar állományába tartozó, teljes munkaidőben foglalkoztatottak létszáma a látogatás időpontjában csupán huszonnégy fő volt, de az egyetem döntött a Testnevelési tanszék áttelepítéséről (hat teljes állású oktató) és a humánfejlesztési terv keretében öt további főállású oktató alkalmazásáról. A képzés jellegéből fakadón ezt kiegészíti a gyakorlati szférával (kórház) kiépített kapcsolatok alapján a tudományosan magasan kvalifikált további jogviszonyban alkalmazott egészségügyi állomány.

Arra tekintettel, hogy az Miskolci Egyetem Egészségügyi Főiskolai Karán a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatói létszám nem éri el az előírt legalább 40 főt, a bizottság 4 évre, azaz 2012. december 31-ig szóló akkreditációt javasol.

Az Egyetem legkésőbb 2012. szeptember 30-ig mutassa be, hogy az Egészségügyi Főiskolai Kar teljesíti az akkreditációs követelményekben a főiskolai karra előírt feltételeket.

I. Intézményi, kari szintű vezetés és szervezet

Az egészségügyi főiskolai kar szervezeti struktúrája igazodik egyfelől a főiskolai szintű képzés miskolci tradícióinak gyakorlatához, másfelől pedig a képzési struktúra világos képletéhez. Eszerint a tanszéki szerkezet meglehetősen egyszerű, a kar oktatói négy tanszéki szervezeti egységben tevékenykednek. Ez a képzéshez igazodó, világos és tiszta képlet tökéletesen kielégíti az oktatói és hallgatói igényeket. Igaz ugyanakkor, hogy az intézményi szinten és általában az egyetemi karok szokásainak megfelelően kialakított általános kari szerkezet az organogram tükrében is meglehetősen bonyolult. Ez azonban nem a fakultás döntésén múlik, hanem jogszabályi, szabályzati és intézményi gyakorlati kérdés.

Az egyetemre tagolódott egészségügyi főiskolai kar döntésmechanismusa értelemszerűen igazodik az intézményi szintű elvárásokhoz, ennek megfelelően a dékán munkáját állandó és eseti bizottságok segítik, a karra vonatkozó és a kari autonómia keretébe tartozó alapvető döntések a kari tanácsban születnek meg, melyben képviseltetik magukat az érdekképviseleti szervek, a kari HÖK és az FDSZ. Ez a döntésmechanizmus különösen hatékonyan működik azért, mert a kari, viszonylag csekély oktatói létszám és az elhelyezés bensőségessége lényegében mindenkit érintetté tesz a processzusban. Erre a gyakorlatra építve a döntések hatékonysága magasabb fokú, mint általában a tradicionális karokon, lévén a döntéshozók jelentős részben végrehajtók is egyben. A minőség-ellenőrzés intézményi keretek között működik, a karon minőségértékelési bizottság és minőségértékelési munkacsoport működik,

mely az egyetemi rendszer keretében szisztematikus értékeléssel van segítségére az intézménynek.

A kar története viszonylagosan rövid, hiszen az egészségügyi főiskolai kar 2005-ben jött létre és azt megelőzően részben kihelyezett képzésként, részben pedig a Miskolci Egyetem Egészségtudományi Intézeteként gondozta a védőnő szakot, 2004-től a gyógytornász és a diagnosztikai képző szakot. Ennek megfelelően a stratégiai döntések értékelése egyelőre aligha végezhető el, hacsak azt nem tekintjük múltbéli stratégiai kérdésnek, hogy létrehozták magát a fakultást. Ezzel szemben a jövőre nézve a stratégia és a távlati terv, a jövőkép evidens összefüggésben állnak egymással. Az egészségügyi főiskolai szak egy lehetséges szolgáltató és majdan tudományosan felfejleszhető egységét képezi az egyetemnek.

A konfliktusok jelentős része a kar létrehozásával, az oktatói kar feltöltésével és szelekciójával, a minőségi képzés kialakításával, a szaklétesítésekkel voltak és vannak kapcsolatban, melyeknek megoldása egyidejűleg a kar jövőjének stratégiai megalapozása is. Ilyen értelemben a konfliktuskezelés az építkezés magától értetődő eleme, mely a kar közgondolkodásának szerves részét képezi.

Egy viszonylag frissen szerveződő fakultáson és annak felfejlesztendő szakjain a döntések nem egyszerűen hatással vannak a diploma minőségére, hanem egyenesen megalapozó jellegűek. Ebben az értelemben valamennyi kari igazgatási vagy oktatáspolitikai döntés egyben a diploma minőségét megelőlegező akaratnyilvánítás.

Az egészségügyi főiskolai kar esetében az identitás az egyik fő előfeltétele annak, hogy a kar és az azon kialakított szakok „megvessék lábukat”. A látogató bizottság azt tapasztalta, hogy a kar vezetése mindent megtesz annak érdekében, hogy a kar oktatói és hallgatói naprakész információkkal rendelkezzenek a fakultás fejlesztéséről, napi problémáiról és életéről. Ez a „kis karok” óriási előnye: nem elsősorban az intézményesült csatornák közvetítik az ismereteket, hanem a közvetlen kontaktusok játszanak meghatározó szerepet. Ezzel együtt a látogató bizottság azt tapasztalta, hogy a természetes intézményi hálózat mellett a kar is kiépítette saját információs rendszerét, elkészítette szabályzatait és rendszeresen üzemelteti az oktatók részvételével tartott különböző fórumok rendszerét (kari tanács, összkartói értekezlet, tanszéki értekezlet, bizottságok, ad hoc megbeszélések). Minthogy mindezek eredményeképpen a tájékozottság széles körű, a döntések megalapozottságához nem férhet kétség.

A források felosztásának rendszere bizonyos értelemben kedvez a karnak, minthogy az egészségügyi képzés magas normatívája segíti a zökkenőmentes működést. A kart is érinti az egyetemi bevételi struktúrával kapcsolatos átrendezés, ugyanakkor egyre jobban támaszkodik saját bevételeire. A kar jellegénél fogva erősen támaszkodhat a költségtérítéssel kapcsolatos bevételeire, a helyiségek bérbeadásából származó bevételekre, a szakképzési támogatás bevételeire és pályázati úton elnyert bevételekre. Kétségtelen tény, hogy a jövőben feltétlenül kiaknázandó további bevételi lehetőségeket kell keresni. A magas hallgatói normatíva lehetővé teszi, hogy az államilag finanszírozott és az ún. külső bevételek egyensúlya ne bomoljon meg.

A kar világos és egyszerű struktúrájának következtében a többi karnál hatékonyabb központi tervezés elosztás és felhasználás valósulhat meg.

A személyi kiválasztás rendszere a kar építkező stádiumából eredően az oktatói kollektíva gyarapításának céljait szolgálja, amelyben már az is nagy eredménynek számít, hogy sikerült

28 főre növelni a munkaviszonyban álló oktatók számát. Az egészségügyi főiskolai kar képzéseinek sajátosságából eredően szerves kapcsolódás érhető tetten a miskolci kórház tevékenységéhez. Az oktatás, képzés jelentős hányada gyakorlati munkahelyen, azaz a kórházban történik, s ebben az esetben az oktatók a kórház állományában dolgozó orvosok. A kari humánpolitika fő célja, hogy a város orvostársadalmának krémjét megnyerjék a képzéshez, s a látogató bizottság tapasztalata alapján ebben szép eredményeket tudhat magáénak.

Az előléptetések, a karrier kérdése a kar jövőjében áll, ugyanis egy fiatal fakultás jó korfával rendelkező többnyire fiatal oktatói kollektívája határozza meg azt, milyen irányban fejlődjön a kar, és az oktatók hogyan találják meg helyüket ebben a rendszerben. A vezetői koncepció alapján kirajzolódik a tudományos továbbképzés iránya, jól lehet, rendkívüli problémákat okoz, hogy a kar által gondozott szakoknak nincsen doktori iskolája sehol az országban, tehát a tudományos karrierre vágyó oktatók csupán határterületi stúdiumokat művelhetnek a PhD-fokozat megszerzése érdekében.

A hallgatói önkormányzat intézményes és informális formákban egyaránt érvényesítheti véleményét a kari közéletben. A hallgatók nyilatkozata alapján megállapítható, hogy a kar vezetése folyamatosan figyelemmel kíséri a hallgatói véleményeket, jól lehet külön, az intézménytől eltérő véleményezési formákat nem alkalmaz. Az intézményi értékelés ezen a karon is megfelelőképpen működik.

Az egészségügyi főiskolai kar külső kapcsolati rendszerére egy, az egészségügyi intézményekhez kötődő szerves együttműködés jellemző, amely a képzés jellegéből ered. Fiatalságából következően tudományos szakmai kapcsolatai gyengébbek, de a kar nyilatkozatai szerint ebben az irányban az oktatói kar stabilizálásával párhuzamosan határozott lépést kíván tenni. Azok a szakmai kapcsolatok, melyek részben a debreceni egyetemmel kötött megállapodásból fakadnak, részben pedig a pécsi egyetem kaposvári képzési központjával létesített munkakapcsolatra alapíthatók, jó reménnyel bíztatnak a szakmai tudományos kapcsolatok bővítése irányába. Ebbe a sorba tartozik a 2007. évben már megkötött bilaterális szerződések köre öt külföldi egyetemmel, illetőleg az ERASMUS program keretében elnyert hallgatói pályázati támogatások csoportja.

II. Oktatás-, kutatásvezetés és –fejlesztés

A beiskolázás szempontjából a kar, szemben az intézményi más fakultásaival, rendkívül jól áll. A gyógytornász-képzésben hétszeres, a védőnő-képzésben négyszeres, az egészségügyi turizmus vonatkozásában négyszeres, a képalkotó diagnosztika szakon kettő és félszeres a túljelentkezés, a kar tehát elmondhatja, hogy minőségi válogatást hajthat végre. Ennek ellenére fontosnak ítélik a felsőoktatásba készülő diákok tájékoztatását, ezért folyamatos kapcsolatos tartanak fenn a város középiskoláival. A tájékoztatást a diákokhoz könnyebben szót találó fiatal kollegák, illetve a hallgatói önkormányzat szervezésében hallgatók tartják, különös figyelmet fordítva arra – s ez kiváló ötlet –, hogy az egyes iskolákba az ott végzetek térjenek vissza, s mutassák be a tanulás helyi lehetőségeit. A kar vizsgálatának alapján egyértelműen konstataálható, hogy a hallgató utánpótlás részben helybéli, részben környékbéli rekrutációra támaszkodik. Érzékelhetően nem érinti a kar beiskolázását semmiféle országos tendencia. Az egészségügyi szakok irányába érdeklődőket nem csábítja el semmilyen más felsőoktatási intézmény.

Informatikai ellátottság szempontjából a kari hálózat megfelelő, a könyvtári infrastruktúra kiépítése folyamatban van, mely jellegzetesen kötődik az egyes szakok (s tanszékek által művelt szaktudományos területek) szakmai-kínálati oldalához. Az oktatást megalapozó folyóirat- és tankönyvállomány rendelkezésre áll.

A hallgatói kulturális és diákjóléti igények kielégítése a látogató bizottság tapasztalata alapján egyértelműen az egyetemi infrastruktúrára hárul, s maga a kar nyilvánvalóan jelenlegi fejlődési stádiumában nem képes ilyen funkciók ellátására (nem is szorul rá az egyetemi campus szolgáltatásai miatt). A hallgatók sokkal inkább választják az egyetem által kínált kulturális és szórakoztató programokat, mint a városit. Ez különleges felelősséget hárít az intézményi formák felelőseire. Némi nehézséget okoz az összes többi kar elhelyezésével szemben külön, a hallgatói közlekedés számára a campustól távol elhelyezkedő épület adottságaiból eredő sajátosság, hogy ti. napközben a campus szolgáltatásait a kar hallgatói nem tudják igénybe venni. Így pl. saját büfét kell üzemeltetni menza hiányában.

Az egészségügyi főiskolai karral szemben igaztalan elvárás lenne azonos szempontok szerint megítélni a tudományos munka szerepét a tradicionális karokkal. Részben az építkező periódus sajátosságai, részben a szakok olykor úttörő volta, részben pedig a szakok egyelőre gyakorlatorientált, alapképzési jellege kevésbé fogalmaz meg tudományos igényeket. A kar becsületére legyen mondva, néhány kutatójának kiemelkedő tudományos tevékenysége nyomán általában véve tudományos helyet is érdemelt ki magának az egészségügyi karok terrénumában. A látogató bizottság vizsgálatával közel egy időben konstatálható személyi elkötelezések arra utalnak, hogy számos tudományos eredmény köthető a jövőben a karhoz.

A tudományos diákkörök a karon jól működnek, a diákok mellé konzulenseket állítanak, akik törődnek a diákkörösök menedzselésével. A kar számára problémát jelenthet, hogy az országos tudományos diákköri konferencián a kar együtt szerepel az orvostudományi szakok hallgatóinak versenymunkáival, ami különös tekintettel arra, hogy az egészségügyi főiskolai szak jelenleg csak alapképzéssel rendelkezik, feltűnő egyenetlenséget, sőt igazságtalanságot rejt.

A kar stratégiájának kialakításához javaslatként fogalmazható meg annak az igénynek a kielégítése, melyet a hallgatók a közvetlen találkozáson többször is hangsúlyoztak: a mesterszakok lehetőségének megteremtése. A kar építkező szakaszában lévén lehetőséggel bír új szakok (pl. egészségügyi szervező, társadalombiztosítás stb.) szervezésére, sőt ezzel kapcsolatosan együttműködés kialakítására más karokkal, pl. a jogi karral. Nyilvánvaló továbblépési lehetőség a továbbképzések megszervezése. A karnak törekednie kell arra, hogy a PhD lehetőségekkel nem bíró szakterületeken az intézmény támogatásával teremtse meg az Msc képzést, s majdan a doktori fokozat megszerzésének lehetőségét. Forrásszélesítési szempontból lényegesek az egészségügyi intézményekkel fennálló kapcsolatok fejlesztése vagy új kapcsolatok létesítése, melyhez kiváló lehetőséget találhat a kar a klinikai kipróbálásokhoz szükséges szakemberek felkészítésében, esetlegesen a gyógyszergyári támogatások megszervezésében. Az infrastrukturális távolság áthidalására javasolható tárgyalások megkezdése a miskolci közlekedési vállalattal, hogy ha már a kart érintő autóbusz-útvonalat nem is tart fenn direkt a campusra, esetleg megtalálható a lehetősége egy „iskolabusz” járatnak, mely naponta két vagy négy alkalommal közvetlenül tenné lehetővé a hallgatók közlekedését a campus és a telephely között.

Összefoglaló értékelés:

A kar jövőképe kifejezetten optimista rajzolatú. A regionális igények az egészségügyi főiskolai kar hosszú távú fejlődését biztosítani látszanak. Az együttműködés a helyi egészségügyi intézményekkel derűlátásra ad okot, a kórház támogató jelenléte stabilizálhatja a kar tudományos és szakmai helyét a régióban. Egyedülállósága ugyancsak biztosíték, melyet a dinamikus elgondolásokkal rendelkező kari vezetés világosan lát és a jelenleg is fejlesztett és fejlesztendő kari struktúra, humánpolitika, minőségbiztosítás feladatait is ehhez igazítja.

Akkreditációs határozat: A GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR AKKREDITÁLHATÓ	A
--	----------

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. tv. egyes rendelkezésének végrehajtásáról szóló 79/2006. Korm. rend. 5. sz. mellékletének a karalapításra vonatkozó előírásai, illetve a MAB akkreditációs követelményei alapján a **MISKOLCI EGYETEM GAZDASÁGTUDOMÁNYI KARA EGYETEMI KARKÉNT AKKREDITÁLHATÓ**, mert

A Kar alapképzésben, mesterképzésben, továbbá doktori képzésben is szervez oktatást;
A Kar rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-, kutatói állománnyal, valamint az annak megfelelő infrastruktúrával.
A kar magába integrálja a különböző képzési szinteken folyó szakokat és az Egyetem más képzéseinek alapozó, szakmai törzsismeretköreinek a kar jellegéhez illeszkedő szervezeti egységeit és ez alapján biztosítja az intézményben a képzések közös vagy hasonló szakterületei oktatásának szervezését;
A MAB vizsgálatot megelőző tanévben (2006/2007) a különböző szintű képzésben összesen felvett hallgatók létszáma meghaladja a kettőszáz, az alap- és mesterszakokra számítva az egy szakra felvett hallgatók átlagos létszáma a nyolcvan főt;
A kar állományába kerülő, teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszáma több, mint negyven fő.

A fentiekre tekintettel a Bizottság 8 évre kiterjedő akkreditációra tesz javaslatot.

A Kar európai időszámítás szerint viszonylag fiatal szervezet, de máris tekintélyt vívott ki magának a magyar és a nemzetközi szakmai közéletben.
A Kar világos jövőképpel és küldetés rendelkezik. Megfogalmazta a jövőkép realizálásához szükséges legfontosabb értékeket és definiálta a szervezeti kultúra tartópilléreit.
Joggal állapíthatjuk meg, hogy a célkitűzésrendszer kihívó, de megvalósítható tervnek tűnik.

Ennek legfontosabb elemei:

- a közgazdasági felsőoktatás „elit intézménye”- kénti működés
- a munkaerőpiac által elismert és rugalmas képzési struktúra fenntartása
- megfelelő változtatási hajlandósággal bíró, tanuló szervezet hatékony működtetése

Valamennyi képzési területen – felsőfokú szakképzés, alapképzés, mesterképzés, szakirányú továbbképzés és felnőttképzés, Ph.D képzés – pontos feladatlistával rendelkezik a következő évekre /2007-2010 / vonatkozóan.

Az egyetemi/intézményi fejlesztési tervhez kapcsolódóan kari fejlesztési tervet dolgoztak ki, melynek öt eleme ragadható ki:

- kutatási és együttműködési hálózatok kiépítése
- nemzetközi kapcsolatok erősítése és fejlesztése
- minőségirányítási rendszer tökéletesítése
- kari arculatformálás és identitástudat fejlesztése
- Karrier Iroda kialakítása, tevékenységének kiterjesztése

A Kar intézeti struktúrát alakított ki és működtet. Működése szabályozott, amit élő szabályzatai biztosítanak.

10 magyar nyelvű és egy angol nyelvű programja igazolja, hogy a felnőttképzés igényeit leképezi és követi a szervezet.

A „Vállalkozásemélet és gyakorlat” doktori iskola keretében végzett, valamennyi képzési formára kiterjedő munka jól szolgálja a Kar érdekeit.

Jelentős gondot fordítanak a végzettekkel, „öregdiákokkal” történő kapcsolattartásra. Kiterjedt és élénk levelezési rendszer szolgálja a kapcsolati és bizalmi tőke építését. A Kar a nyilvánosság valamennyi csatornáján keresztül megszólítja érintettjeit.

A szervezet korfája jó és egészséges. Nem maradtak ki generációk, nincsen előregedési veszély, személyzet összetétele stabil, fluktuáció elhanyagolható. A 64 év feletti korosztály 5%-t tesz ki.

Kevés szervezet dicsekedhet ilyen minősítő elemekkel a személyzeti politikáját illetően. Különös figyelmet talán csak az aktív korú, akadémiai doktori fokozattal rendelkezők utánpótlására kell fordítani.

Az oktató-kutató/ nem oktató arány évek óta a 2,2-2,4 tartományban van több év óta. Ez tűnik az ésszerű működés optimális kompromisszumának.

Az egyéni teljesítményértékelés súlyarányának megoszlása a karon:

- 35% oktatási teljesítmény
- 35% tudományos teljesítmény
- 30% oktatást, kutatást támogató egyéb tevékenység

Ezen egyéb tevékenység a működtetési, a forrásteremtő, a marketing és az etikai kódexnek való megfelelés feladatait foglalja magába.

Az oktatási és kutatási munka infrastrukturális feltételei jók. A kari kezelésben lévő tantermek felszereltsége jó, a számítógéppel való ellátottság ugyancsak megfelelő. A technikai feltételek folyamatosan javultak és javulnak.

Az oktatói munkát, terhelést jelző intenzitási viszonyszámok közül pl. az 1 oktatóra jutó hallgatói létszám jó, az országos átlagnál jobb.

A centralizált gazdálkodás keretében a Kar pénzügyi megítélése pozitív, azaz eltartó/befizető stratégiai szempontból. Jelentős a hozzájárulása az intézmény pénzügyi stabilitásához..

E tény minősíti a szervezet pénzfelhajtó képességét. A Kar az oktatás fejlesztése, a hallgatói mobilitás támogatása érdekében saját alapítványt működtet.

A Kar 14 bizottsága a speciális szakmai feladatok megoldását végzi és előkészíti a döntéshozó fórumok tevékenységét. Mind a személyorientált, mind a technokratikus, mind a strukturális koordináció eszközeit felhasználja a döntéshozatal hatékonyságának javítására.

A karon tudatos konfliktuskezelés zajlik, konfliktuskezelési stratégiák alkalmazásával személyekre és szervezeti egységekre vonatkozóan is. A valós teljesítmények mérése megadja ehhez az objektív alapot.

Hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere gazdag, jó alapot biztosít a hálózatszerű működéshez és hálózatépítéshez. Mind a hét intézet esetében jól szolgálja a kapcsolatrendszer a kutatási súlypontok realizálását.

Nagy hangsúlyt fektetnek az erősödő felsőoktatási versenyben a beiskolázási tevékenységre, ezért beiskolázási stratégiát dolgoztak ki.

A Karon idegennyelvű oktatási és beiskolázási igazgató dolgozik.

Pénzügyileg is támogatja az öntevékeny csoportok működését.

A Gazdaságtudományi Kar az egyetem Küldetésnyilatkozatával és Minőségpolitikájával összhangban szervezeti önértékelésen alapuló minőségbiztosítási rendszert alakított ki és működtet. A Karon valamennyi minőségügyi elem kiépítésre került, a Látogató Bizottság objektív bizonyítékok alapján vizsgálhatta a rendszer működését. A minőség folyamatos javítása érdekében a Kar minőségfejlesztési programot határozott meg, melyet minden évben felülvizsgál.

A Kar szabályozza képzési programjainak rendszeres átvizsgálását és figyelemmel kísérését. A Kar célul tűzte ki a nyelvi képzés erősítését, valamint a hallgatói mobilitás fokozását. Az egyetem rendszerével összhangban a Kar munkájáról rendszeres visszacsatolást kér a munkáltatóktól, a munkaerőpiac képviselőitől és a végzett hallgatóktól. A Kar a többi karhoz hasonlóan elkészítette a tantárgyi dossziékat, melyek tartalmazzák a tematikákat, valamint a tantárgyi követelményeket.

A hallgatókkal szembeni követelményeket az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatának III. kötete szabályozza, melyhez elkészültek a kari szabályzatok. A Bizottság javasolja, hogy a hallgatói elégedettségi méréshez kialakított pontozási rendszert a Kar is minél szélesebb körben alkalmazza.

A Kar rendelkezik az oktatás minőségének biztosítására vonatkozó szabályzatokkal.

A hallgatók kérdőívek segítségével értékelik az oktatás, valamint az oktatók minőségét.

A Kar valamennyi képzési programja esetében rendelkezésre állnak a megfelelő eszközök a tanulás támogatására, biztosítottak a hallgatók által elvárt hallgatói szolgáltatások. A Kar rendszeresen felülvizsgálja és a lehetőségekhez képest folyamatosan javítja a szolgáltatások minőségét. A Kar gondoskodik a képzési programjainak működését eredményesen biztosító információk gyűjtéséről, elemzéséről. A Kar méri a kiadott diplomák számát, a diplomaeredmények átlagát, vizsgálja a TDK-n és egyéb hasonló típusú versenyeken való részvételt.

A Kar publikációs adatbázist működtet, mely segítséget nyújt a hallgatóknak a publikációk megismerésére.

A Bizottság megállapította, hogy a Gazdaságtudományi Kar minőségbiztosítási rendszere példaértékűnek tekinthető. Kiemelendő a hallgatói portfólió dosszié, a kari kommunikáció, a tantárgyi dossziék alkalmazása, a karrieriroda működtetése, valamint a teljesítmény értékelési rendszer eredményessége. Tovább erősítendő az oktatók hallgatók által történő véleményezési folyamata.

Akkreditációs határozat: A GÉPÉSZMÉRNÖKI ÉS INFORMATIKAI KAR AKKREDITÁLHATÓ	A
--	----------

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. tv. egyes rendelkezésének végrehajtásáról szóló 79/2006. Korm. rend. 5. sz. mellékletének a karalapításra vonatkozó előírásai, illetve a MAB akkreditációs követelményei alapján a **MISKOLCI EGYETEM GÉPÉSZMÉRNÖKI ÉS INFORMATIKAI KARA EGYETEMI KARKÉNT AKKREDITÁLHATÓ**, mert

- A Kar minden képzési szinten {alapképzés, mesterképzés, doktori képzés, szakirányú továbbképzés} is szervez oktatást.
- A Kar rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-, kutatói állománnyal, valamint az annak megfelelő infrastruktúrával.
- A Kar magába integrálja a különböző képzési szinteken folyó szakokat és az Egyetem más képzéseinek alapozó, szakmai törzsismeretköreinek a Kar jellegéhez illeszkedő szervezeti egységeit. Ez alapján az Egyetemen biztosított a képzések közös vagy hasonló szakterületei oktatásának szervezése.
- A MAB vizsgálatot megelőző tanévben (2006/2007) a különböző szintű képzésben összesen felvett hallgatók létszáma több mint kettőszáz fő.
- A kar állományába kerülő, teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszáma meghaladja a negyven főt.

A fentiekre tekintettel a Bizottság 8 évre kiterjedő akkreditációra tesz javaslatot.

I. Kari szintű vezetés és szervezet

A Miskolci Egyetem (továbbiakban az egyetem) Gépészmérnöki és Informatikai Karának küldetésnyilatkozatában foglaltak helytállóak, helyesen pozicionálják a Kart oktatási-, kutatási-, gazdasági- és társadalmi feladatainak ellátására, hasznos értékek termelésére országos és regionális szinten. Ebből levezethetően oktatási szerkezetében megjelenik a főképp regionális igényeket kielégítő felsőfokú szakképzés (FSZ) két szakkal, az országos és regionális munkaerő piaci igényeket szolgáló BSc képzés kilenc szakkal, az országos és regionális igényekre, a magas munkakultúrájú ipari fejlesztésekhez szükséges szakember gárdát biztosító MSc képzés két szakkal és a tudományos képzést biztosító doktori képzés két doktori iskolában.

A Kar döntéshozó szerve a Kari Tanács, az operatív feladatokat a Dékán vezetésével a Dékáni Tanács látja el. A kar tanszéki szervezetekből épül fel, az oktatási, kutatási és egyéb feladatait 17 tanszékkal, 19 db, egyes feladatokra létrehozott bizottsággal, két Doktori Iskola Tanáccsal és egy Habilitációs Előkészítő Bizottsággal. A tanszékek közül a Róbert Bosch Mechatronika Tanszék viszonylag új alapítású különlegessége, hogy a létrehozásában Bosch cég működött közre és anyagilag is finanszírozza. A tanszékek létszáma eltérő nagyságú, az oktatási- kutatási feladatok ellátásához elegendő.

A Kar humán erőforrása számszerűen biztosítja az oktatási- kutatási feladatok ellátását. A látogatás időpontjában a Gépészmérnöki és Informatikai Karnak 177 fő oktatója volt, amelyből 95 fő tudományos fokozattal rendelkező személy. Ez az arány lehetővé teszi a minőségi képzést. Az oktatók közül 14 fő egyetemi tanár, 70 fő egyetemi docens, 44 fő adjunktus, 30 fő tanársegéd, 8 fő főiskolai docens, 11 fő egyéb oktató. Az oktatói kar

korösszetétele nem kedvező, különösen szembevetve a 35-45 év közötti korosztály hiánya és az 55-65 év közöttiek magas száma (sajnos a műszaki felsőoktatásban ez több helyen tapasztalható). Ez azt jelenti, hogy 5-6 év múlva, különösen a nagy tapasztalattal rendelkező oktatói kategóriákban jelentős hiány fog mutatkozni. Ennek pótlására, már most jelentős intézkedéseket kell tenni. A látogatás során az oktatókkal és vezetőkkel folytatott beszélgetések során többször is felvetődött, hogy a Magyar Felsőoktatás jövedelmi viszonyai mellett a tehetséges fiataloknak nem annyira vonzó az egyetemi oktatói pálya. A szükséges intézkedéseket ezen, korlátozó feltételek figyelembevételével kell végrehajtani. Ehhez jószerivel egyedüli utánpótlás a Kar Doktori iskoláiban folyó doktori képzés.

A Karon jelenleg ötféle képzés folyik; alap-, főiskolai-, osztatlan egyetemi-, PhD. képzés és szakirányú továbbképzés. Az MSc képzések szakindítási eljárása részben megtörtént, részben folyamatban van. A 2007/2008-as tanévben, az öt képzési formában részt vevő hallgatók létszáma 3363 fő, amelyből 2562 államilag finanszírozott és 801 fő, pedig költségterítéses. A szakok száma az alapképzésben 8, (amelyek közül a gépészmérnöki és a villamosmérnöki alapszakokon levelező képzés is folyik) az egyetemi szintű szakok száma 5, a főiskolai szakok száma 3, a két Doktori Iskolában nappali és levelező képzés is folyik.

A látogatás alábbi munkaprogram szerint folyt le;

- vezetői körrel való megbeszélés (a Gépészmérnöki és Informatikai Karon, a megbeszéléseken a dékán, a dékán helyettesek, a Dékáni Hivatal vezető és a tanszékvezetők voltak jelen),
- oktatási infrastruktúrák megtekintése (előadótermek, oktató laboratóriumok, tanszéki könyvtárak)
- tanszékek megtekintése (tananyagok, kutatólaboratóriumok),
- előadások és gyakorlatok látogatása,
- Doktori Iskolák vezetőivel való találkozás
- hallgatókkal való találkozás.

A vezetői körrel való megbeszélés általános tájékozódás volt a Kar működéséről, stratégiai elképzeléseiről, döntési mechanizmusairól és gazdasági stabilitásáról. A Kar működésében a döntési fórumok biztosítottak, a stratégiai döntések ott születnek meg. A megfogalmazott stratégiai elképzelések körültekintőek, reális ipari igényekre épültek és épülnek. A Kar megújulásának jele volt a villamosmérnöki és az informatikai képzés megindítása, és a mechatronikai képzés bevezetése. A Kar gazdasági stabilitásának megteremtése megköveteli a különböző finanszírozási forrásokból származó saját bevételek megteremtését.

II. Oktatás-, Kutatás-fejlesztés

A tantermek és előadótermek korszerű oktatástechnikai eszközökkel vannak felszerelve, így a hagyományos tábla-kréta előadások és korszerű multimédia eszközökre épülő előadások megtartására is alkalmasak. A termek tiszták, kellemes környezetet biztosítanak a minőségi képzéshez. Az oktató laboratóriumok tekintetében 16 tanszék laboratóriumát tekintetem meg a laboratórium látogatás során főként arról informálódtam, hogy az eszközök mennyire szolgálják a BSc képzést, gyakorlati ismeretek átadását, a kiscsoportos és az egyéni foglalkozásokat. Az informatikai, a mechatronikai és a villamosmérnöki képzés korszerű számítástechnikai, szoftver és műszer bázisra épül. Ezek a laboratóriumok alkalmasak a magas szintű gyakorlati képzés végrehajtására. A gépészeti tanszékek laboratóriumai jelentős

korszerűsítésen mentek át, nagy értékű berendezések kerültek beszerzésre, amelyek nemcsak az oktatást, hanem a kutatást is segítik. Az oktatómunka hatékony segítői a könyvtárak. A központi könyvtár mellett a tanszékek is tartanak fenn könyvtárakat, amelyek a szűkebb szakterület szakkönyveit tartalmazzák, fejlesztésükre a tanszékek szakképzési alapból, vagy pályázati pénzekből biztosítanak forrásokat.

A tanszékek látogatása során a tanszékvezetővel minden esetben találkoztam, több helyen ez a kör – az oktatók elfoglaltságától függően – kibővült más oktatókkal is. A megbeszélés itt is a BSc képzés gyakorlati és minőségi feltételeinek biztosítására irányult. Ez magába foglalta a tananyagok kérdését, ezen belül az előadások és gyakorlatok tananyagait, az oktatás személyi feltételeit különös tekintettel a gyakorlat orientált képzésre. Megtekintettem a rendelkezésre álló írásos tananyagot, amelyek könyvek, kéziratok és power-point előadás anyagok fóliáiként álltak rendelkezésre. Megtekintettem azokat az eszközöket is, amelyek a tanszékek kutatómunkáját szolgálják. Megállapítható, hogy a Gépészmérnöki és Informatikai Kar eszközökben jelentős kutatási potenciállal rendelkezik, amelyek jelentős háttérrel biztosítanak a tudományos eredmények elérésére és a kar gazdasági stabilitásának biztosítására.

A megtekintett előadások és gyakorlatok (valamennyi a BSc képzésben) ismeretátadásának színvonala garantálja a karon folyó minőségi képzést. Az előadások és a gyakorlatok látogatása kapcsán volt alkalmam ellenőrizni, hogy az órát tartó személyek megfelelnek-e az akkreditációs előterjesztésben szereplő személyekkel, megállapítható volt, hogy teljes megfelelés van. Áttekintve az önértékelési anyagot, úgy tűnik, hogy a tantárgyai struktúra kissé szétaprózott, erre utal, hogy az önértékelési kötet a kar vonatkozásában 1500 kurzusról szól 2007/2008. I. félévére. (Jóllehet a szemeszterek között vannak aszimmetriák összehasonlításként a BME 8 karára a kurzusok száma 2007/2008. II. félévére 4752). A tantárgyi struktúrát felül kellene vizsgálni, hogy a minőségi oktatói hozzárendelés biztosított legyen.

A Doktori Iskolák vezetőivel való megbeszélésen két kérdés került megtárgyalásra. Az egyik a doktori képzésben résztvevők eljutása a PhD. fokozat megszerzéséig, ennek követelményei és a doktori iskolák által nyújtott segítség. A másik az oktatói utánpótlás és a doktori képzés kapcsolata. A Kar mindkét doktori iskolája – a Sályi István Gépészeti Tudományok Doktori Iskola és a Hatvany József Informatikai Tudományok Doktori Iskola – a MAB 2007. évi felülvizsgálati eljárásában megfelelt minősítést kapott. A képzés színvonalát a törzstagok személye garantálja. Nagy hangsúlyt helyeznek a kutatási témákra, és az eredmények publikálására. A létszámokban bizonyos lemorzsolódások tapasztalhatók, ez megegyezik az országos átlaggal. Itt is tapasztalható a munkaerőpiac elszívó hatása, amely az egyetem keretei között nem kompenzálható. Ennek tükrében a második megtárgyalt kérdésre adott válasz magától adódik, hogy mennyire lehet szilárd bázisa a doktori képzés az oktatói utánpótlásnak. Az oktatói utánpótlás a felsőoktatás jelenlegi finanszírozási rendszerében nehézségekkel küzd, annak ellenére, hogy az intézmények nagy erőfeszítéseket tesznek, amely hosszú távon meghatározó a felsőoktatás minőségére.

A hallgatókkal való találkozás kellemes élmény volt. Megállapítható volt, hogy a hallgatók szereznek a Gépészmérnöki és Informatikai Karra járn. Ez mindhárom műszaki karra is igaz, mert a hallgatókkal való találkozás közös volt mindhárom műszaki kar esetén. Az egyetem és a kar által támasztott követelményeket elfogadják, a megszerzett ismereteket hasznosnak, a gyakorlatban és a munkaerő piacon hasznosíthatónak tartják. Úgy érzik, hogy az oktatók mindent megtesznek, hogy minél korszerűbb ismeretekhez jussanak.

III. Minőségbiztosítás

A Gépészmérnöki és Informatikai Kar az egyetem Küldetésnyilatkozatával és Minőségpolitikájával összhangban szervezeti önértékelésen alapuló minőségbiztosítási rendszert alakított ki és működtet. A Karon valamennyi minőségügyi elem kiépítésre került, a Látogató Bizottság objektív bizonyítékok alapján vizsgálhatta a rendszer működését. A minőség folyamatos javítása érdekében a Kar minőségfejlesztési programot határozott meg, melyet minden évben felülvizsgál.

A Kar szabályozza képzési programjainak rendszeres átvizsgálását és figyelemmel kísérését. A Kar célul tűzte ki a nyelvi képzés erősítését, valamint a hallgatói mobilitás fokozását. Az egyetem rendszerével összhangban az „ősi hagyományoknak” megfelelően a Kar munkájáról rendszeres visszacsatolást kér a munkáltatóktól, a munkaerőpiac képviselőitől és a végzett hallgatóktól. A Kar a többi karhoz hasonlóan elkészítette a tantárgyi dossziékat, melyek tartalmazzák a tematikákat, valamint a tantárgyi követelményeket.

A hallgatókkal szembeni követelményeket az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatának III. kötete szabályozza, melyhez elkészültek a kari szabályzatok. A Bizottság javasolja, hogy a hallgatói elégedettségi méréshez kialakított pontozási rendszert a Kar is minél szélesebb körben alkalmazza.

A Kar rendelkezik az oktatás minőségének biztosítására vonatkozó szabályzatokkal.

A Kar alkalmazza a Miskolci Egyetem valamennyi munkavállalójára vonatkozó SZMSZ II. kötetében a foglalkoztatási követelményrendszert. A hallgatók kérdőívek segítségével értékelik az oktatás, valamint az oktatók minőségét.

A Kar valamennyi képzési programja esetében rendelkezésre állnak a megfelelő eszközök a tanulás támogatására, biztosítottak a hallgatók által elvárt hallgatói szolgáltatások. A Kar rendszeresen felülvizsgálja és a lehetőségekhez képest folyamatosan javítja a szolgáltatások minőségét. A Kar gondoskodik a képzési programjainak működését eredményesen biztosító információk gyűjtéséről, elemzéséről. A Kar méri a kiadott diplomák számát, a diplomaeredmények átlagát, vizsgálja a TDK-n és egyéb hasonló típusú versenyeken való részvételt.

A Kar kiemelt figyelmet fordít a beiskolázásra, kari tájékoztató anyagokat, dossziékat készítenek. A Kar publikációs adatbázist működtet, mely segítséget nyújt a hallgatóknak a publikációk megismerésére.

A Bizottság megállapította, hogy a Kar minőségbiztosítási rendszerének kiépítését megkezdte. A LB javasolja, hogy a Kar a minőségügyi elemek működtetésében növelje hatékonyságát, nagyobb figyelmet fordítson a hallgatói mérésekre.

IV. Javaslatok

A minőségi képzés fenntartásához javaslom, hogy három kérdéskört a Kar vizsgáljon meg:

- az oktatói korfa azt mutatja, hogy 5-6 év múlva a nagy tapasztalattal rendelkező oktatói kategóriában hiány fog mutatkozni a nyugdíjazások miatt, ennek pótlására már most jelentős intézkedéseket kell tenni,
- a Kar vizsgálja felül a tantárgyi struktúrát, mert a fent leírtak tükrében elaprózottnak tűnik,

- az oktatási struktúra stabilizálása után vizsgálja felül a szükséges oktatói létszámot, ennek tükrében a tanszékek definíciója kerüljön meghatározásra.

Külön ki kell emelni az egyetem- és a kar vezetésének, a kar oktatóinak és munkatársainak azt a segítőkészségét, amellyel munkánkat támogatták, hogy a rendelkezésre álló idő alatt minél szélesebb körű információk birtokába jussunk.

Akkreditációs határozat: A MŰSZAKI ANYAGTUDOMÁNYI KAR AKKREDITÁLHATÓ	A
---	----------

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. tv. egyes rendelkezésének végrehajtásáról szóló 79/2006. Korm. rend. 5. sz. mellékletének a karalapításra vonatkozó előírásai, illetve a MAB akkreditációs követelményei alapján a **MISKOLCI EGYETEM MŰSZAKI ANYAGTUDOMÁNYI KARA EGYETEMI KARKÉNT AKKREDITÁLHATÓ**, mert

- A Kar minden képzési szinten {alapképzés, mesterképzés, doktori képzés, szakirányú továbbképzés, felsőfokú szakképzés} is szervez oktatást.
- A Kar rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományos sajátosságokhoz igazodó oktatói-, kutatói állománnyal, valamint az annak megfelelő infrastruktúrával.
- A Kar magába integrálja a különböző képzési szinteken folyó szakokat és az Egyetem más képzéseinek alapozó, szakmai törzsismeretköreinek a Kar jellegéhez illeszkedő szervezeti egységeit. Ez alapján az Egyetemen biztosított a képzések közös vagy hasonló szakterületei oktatásának szervezése.
- A MAB vizsgálatot megelőző tanévben (2006/2007) a különböző szintű képzésben összesen felvett hallgatók létszáma több mint kettőszáz fő.
- A kar állományába kerülő, teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszáma meghaladja a negyven főt.

A fentiekre tekintettel a Bizottság 8 évre kiterjedő akkreditációra tesz javaslatot.

I. Kari szintű vezetés és szervezet

A Miskolci Egyetem (továbbiakban az egyetem) Műszaki Anyagtudományi Karának küldetésnyilatkozatában foglaltak helytállóak, helyesen pozícionálják a Kart oktatási-, kutatási-, gazdasági- és társadalmi feladatainak ellátására, hasznos értékek termelésére országos és regionális szinten. Ebből levezethetően oktatási szerkezetében megjelenik az országos és regionális munkaerő piaci igényeket szolgáló BSc képzés egy szakkal, az országos és regionális igényekre, a magas munkakultúrájú ipari fejlesztésekhez szükséges szakember gárdát biztosító MSc képzés két szakkal és a tudományos képzést biztosító doktori képzés egy doktori iskolában.

A Kar döntéshozó szerve a Kari Tanács, az operatív feladatokat a Dékán vezetésével a Dékáni Tanács látja el. A döntés előkészítés mechanizmusában a többszintű indítványozás és megvitatás, valamint a jóváhagyás rendszere érvényesül. A kar intézeti és tanszéki szervezetekből épül fel, az oktatási, kutatási és egyéb feladatait 2 intézettel (az intézeteken belül intézeti tanszékekkel és un. Kihelyezett Tanszékekkel és egy MTA Kutató Csoporttal), négy tanszékkal, egy Doktori Iskola Tanáccsal és egy Habilitációs Előkészítő Bizottsággal. Az Intézetek és a tanszékek létszáma eltérő nagyságú, az oktatási- kutatási feladatok ellátásához elegendő.

A Kar humán erőforrása számszerűen biztosítja az oktatási- kutatási feladatok ellátását. A látogatás időpontjában a Műszaki Anyagtudományi Karnak 47 fő oktatója volt, amelyből

21 fő tudományos fokozattal rendelkező személy. Ez az arány lehetővé teszi a minőségi képzést. Az oktatók közül 7 fő egyetemi tanár, 29 fő egyetemi docens, 6 fő adjunktus, 5 fő tanársegéd. Az oktatói kar korösszetétele nem kedvező, különösen szembetűnő a 36-45 év közötti korosztály hiánya és az 55-65 év közöttiek magas száma, ezen belül, pedig az 55 év felettiek nagy száma (sajnos a műszaki felsőoktatásban ez több helyen tapasztalható). Ez azt jelenti, hogy 5-6 év múlva, különösen a nagy tapasztalattal rendelkező oktatói kategóriákban jelentős hiány fog mutatkozni. Ennek pótlására, már most jelentős intézkedéseket kell tenni. Jelentős intézkedéseket kell tenni a fiatalításra is, mert a 45 év alatti korosztály mindössze 14 fővel képviselteti magát a 47 fős oktatói karban. A látogatás során az oktatókkal és vezetőikkel folytatott beszélgetések során többször is felvetődött, hogy a Magyar Felsőoktatás jövedelmi viszonyai mellett a tehetséges fiataloknak nem annyira vonzó az egyetemi oktatói pálya. A szükséges intézkedéseket ezen, korlátozó feltételek figyelembevételével kell végrehajtani. Ehhez jószerivel egyedüli utánpótlás a Kar Doktori iskoláiban folyó doktori képzés.

A Karon jelenleg hatféle képzés folyik; alap(BSc)-, osztatlan egyetemi-, kiegészítő egyetemi-, MSc-, PhD. képzés és szakirányú továbbképzés. Az MSc képzések szakindítási eljárása megtörtént, jelenleg az akkreditált két szak közül csak az egyiket folyik oktatás. A 2007/2008-as tanévben, a hat képzési formában részt vevő hallgatók létszáma 439 fő, amelyből 367 államilag finanszírozott és 72 fő, pedig költségtérítéses. A szakok száma az alapképzésben 1, amelyen levelező képzés is folyik. Az egyetemi szintű szakok száma 3, a Doktori Iskolában nappali és levelező képzés is folyik.

A látogatás alábbi munkaprogram szerint folyt le;

- vezetői körrel való megbeszélés (a Műszaki Anyagtudományi Karon, a megbeszélésen a dékán, a dékán helyettes, a tanulmányi referens és a gazdasági referens voltak jelen)
- oktatási infrastruktúrák megtekintése (előadótermek, oktató laboratóriumok, tanszéki könyvtárak)
- tanszékek megtekintése (tananyagok, kutatólaboratóriumok),
- előadások és gyakorlatok látogatása,
- Doktori Iskolák vezetőivel való találkozás
- hallgatókkal való találkozás.

A vezetői körrel való megbeszélés általános tájékozódás volt a Kar működéséről, stratégiai elképzeléseiről, döntési mechanizmusairól és gazdasági stabilitásáról. A Kar működésében a döntési fórumok biztosítottak, a stratégiai döntések ott születnek meg. A megfogalmazott stratégiai elképzelések körültekintőek, reális ipari igényekre épültek és épülnek. A Kar megújulásának jele volt az anyagmérnöki képzés megindítása, és azok az elképzelések, amelyek további profilbővítéseket céloznak meg (vegyészmérnöki BSc alapszak, energetikai BSc alapszak és egészségügyi anyagmérnöki FSZ, BSc, MSc szakok, kooperatív vagy saját indítással, fizikus-anyagmérnöki MSc szak, stb). A Kar gazdasági stabilitásának megteremtése megköveteli a különböző finanszírozási forrásokból származó saját bevételek megteremtését.

II. Oktatás-, Kutatás-fejlesztés

A tantermek és előadótermek korszerű oktatástechnikai eszközökkel vannak felszerelve, így a hagyományos tábla-kréta előadások és korszerű multimédia eszközökre épülő előadások megtartására is alkalmasak. A termek tiszták, kellemes környezetet biztosítanak a minőségi képzéshez. Az oktató laboratóriumok tekintetében két intézet és négy tanszék laboratóriumát tekintettem meg a laboratórium látogatás során főként arról informálódtam, hogy az eszközök mennyire szolgálják a BSc képzést, gyakorlati ismeretek átadását, a kiscsoportos és az egyéni foglalkozásokat. A laboratóriumok alkalmasak a magas szintű gyakorlati képzés végrehajtására. A laboratóriumok jelentős korszerűsítésen mentek át, nagy értékű berendezések kerültek beszerzésre, amelyek nemcsak az oktatást, hanem a kutatást is segítik. Az oktatómunka hatékony segítői a könyvtárak. A központi könyvtár mellett a Kar a tanszékek könyvtárait integrálta kari könyvtárrá, amely a szűkebb szakterület szakkönyveit tartalmazza, fejlesztésükre a szakképzési alapból, vagy pályázati pénzekből biztosítanak forrásokat.

Az intézetek és a tanszékek látogatása során a tanszékvezetővel minden esetben találkoztam, több helyen ez a kör – az oktatók elfoglaltságától függően – kibővült más oktatókkal is. A megbeszélés itt is a BSc képzés gyakorlati és minőségi feltételeinek biztosítására irányult. Ez magába foglalta a tananyagok kérdését, ezen belül az előadások és gyakorlatok tananyagait, az oktatás személyi feltételeit különös tekintettel a gyakorlat orientált képzésre. Megtekinttem a rendelkezésre álló írásos tananyagot, amelyek könyvek, kéziratok és power-point előadás anyagok fóliáiként álltak rendelkezésre. Megtekinttem azokat az eszközöket is, amelyek az intézetek és a tanszékek kutatómunkáját szolgálják. Megállapítható, hogy a Műszaki Anyagtudományi Kar eszközökben jelentős kutatási potenciállal rendelkezik, amelyek jelentős háttérrel biztosítanak a tudományos eredmények elérésére és a kar gazdasági stabilitásának biztosítására. A Kar egy professzora a nemzetközileg is elismert úrkemence kidolgozója egy „Spin off” vállalkozás vezetője.

A megtekintett előadások és gyakorlatok (valamennyi a BSc képzésben) ismeretátadásának színvonala garantálja a karon folyó minőségi képzést. Az előadások és a gyakorlatok látogatása kapcsán volt alkalmam ellenőrizni, hogy az órát tartó személyek megfelelnek-e az akkreditációs előterjesztésben szereplő személyekkel, megállapítható volt, hogy teljes megfelelés van.

A Doktori Iskolák vezetőivel való megbeszélésen két kérdés került megtárgyalásra. Az egyik a doktori képzésben résztvevők eljutása a PhD. fokozat megszerzéséig, ennek követelményei és a doktori iskolák által nyújtott segítség. A másik az oktatói utánpótlás és a doktori képzés kapcsolata. A Kar doktori iskolája – a Kerpely Antal Anyagtudomány, anyagtechnológiák Doktori Iskola – a MAB 2007. évi felülvizsgálati eljárásában megfelelt minősítést kapott. A képzés színvonalát a törzstagok személye garantálja. Nagy hangsúlyt helyeznek a kutatási témákra, és az eredmények publikálására. A létszámokban bizonyos lemorzsolódások tapasztalhatók, ez megegyezik az országos átlaggal. Itt is tapasztalható a munkaerőpiac elszívó hatása, amely az egyetem keretei között nem kompenzálható. Ennek tükrében a második megtárgyalt kérdésre adott válasz magától adódik, hogy mennyire lehet szilárd bázisa a doktori képzés az oktatói utánpótlásnak. Az oktatói utánpótlás a felsőoktatás jelenlegi finanszírozási rendszerében nehézségekkel küzd, annak ellenére, hogy az intézmények nagy erőfeszítéseket tesznek, amely hosszú távon meghatározó a felsőoktatás minőségére.

A hallgatókkal való találkozás kellemes élmény volt. Megállapítható volt, hogy a hallgatók szereznek a Műszaki Anyagtudományi Karra jární. Ez mindhárom műszaki karra is igaz, mert a hallgatókkal való találkozás közös volt mindhárom műszaki kar esetén. Az

egyetem és a kar által támasztott követelményeket elfogadják, a megszerzett ismereteket hasznosnak, a gyakorlatban és a munkaerő piacon hasznosíthatónak tartják. Úgy érzik, hogy az oktatók mindent megtesznek, hogy minél korszerűbb ismeretekhez jussanak.

III. Minőségbiztosítás

A Műszaki Anyagtudományi Kar az egyetem Küldetésnyilatkozatával és Minőségpolitikájával összhangban szervezeti önértékelésen alapuló minőségbiztosítási rendszert alakított ki és működtet. A Karon valamennyi minőségügyi elem kiépítésre került, a Látogató Bizottság objektív bizonyítékok alapján vizsgálhatta a rendszer működését. A minőség folyamatos javítása érdekében a Kar minőségfejlesztési programot határozott meg, melyet minden évben felülvizsgál.

A Kar szabályozza képzési programjainak rendszeres átvizsgálását és figyelemmel kísérését. A Kar célul tűzte ki a nyelvi képzés erősítését, valamint a hallgatói mobilitás fokozását. Az egyetem rendszerével összhangban az „ösi hagyományoknak” megfelelően a Kar munkájáról rendszeres visszacsatolást kér a munkáltatóktól, a munkaerőpiac képviselőitől és a végzett hallgatóktól. A Kar a többi karhoz hasonlóan elkészítette a tantárgyi dossziékat, melyek tartalmazzák a tematikákat, valamint a tantárgyi követelményeket.

A hallgatókkal szembeni követelményeket az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatának III. kötete szabályozza, melyhez elkészültek a kari szabályzatok. A Bizottság javasolja, hogy a hallgatói elégedettségi méréshez kialakított pontozási rendszert a Kar is minél szélesebb körben alkalmazza.

A Kar rendelkezik az oktatás minőségének biztosítására vonatkozó szabályzatokkal. A Kar alkalmazza a Miskolci Egyetem valamennyi munkavállalójára vonatkozó SZMSZ II. kötetében a foglalkoztatási követelményrendszert. A hallgatók kérdőívek segítségével értékelik az oktatás, valamint az oktatók minőségét.

A Kar valamennyi képzési programja esetében rendelkezésre állnak a megfelelő eszközök a tanulás támogatására, biztosítottak a hallgatók által elvárt hallgatói szolgáltatások. A Kar rendszeresen felülvizsgálja és a lehetőségekhez képest folyamatosan javítja a szolgáltatások minőségét. A Kar gondoskodik a képzési programjainak működését eredményesen biztosító információk gyűjtéséről, elemzéséről. A Kar méri a kiadott diplomák számát, a diplomaeredmények átlagát, vizsgálja a TDK-n és egyéb hasonló típusú versenyeken való részvételt.

A Kar kiemelt figyelmet fordít a beiskolázásra, kari tájékoztató anyagokat, dossziékat készítenek. A Kar publikációs adatbázist működtet, mely segítséget nyújt a hallgatóknak a publikációk megismerésére.

Összességében a Bizottság pozitívan értékeli a Műszaki Anyagtudományi Kar minőségbiztosítási rendszerét kiemelve, hogy az ún. tantárgyi dossziék nemcsak nyomtatott formában, hanem elektronikusan is megtalálhatók, így még jobban segíti a hallgatók munkáját. A bizottság örömmel tapasztalta, hogy a Karnak a Kari Tanács által elfogadott Minőségfejlesztési Terve mellett önálló Stratégiai Terve is van.

IV. Javaslatok

A minőségi képzés fenntartásához javaslom, hogy két kérdéskört a Kar vizsgáljon meg:

- az oktatói korfa azt mutatja, hogy 5-6 év múlva a nagy tapasztalattal rendelkező oktatói kategóriában hiány fog mutatkozni a nyugdíjazások miatt, ennek pótlására már most jelentős intézkedéseket kell tenni,
- az oktatási struktúra stabilizálása után vizsgálja felül a szükséges oktatói létszámot, ennek tükrében az intézetek és a tanszékek definíciója kerüljön meghatározásra.

Külön ki kell emelni az egyetem- és a kar vezetésének, a kar oktatóinak és munkatársainak azt a segítőkészségét, amellyel munkánkat támogatták, hogy a rendelkezésre álló idő alatt minél szélesebb körű információk birtokába jussunk.

Akkreditációs határozat: A MŰSZAKI FÖLDTUDOMÁNYI KAR AKKREDITÁLHATÓ	A
--	----------

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. tv. egyes rendelkezésének végrehajtásáról szóló 79/2006. Korm. rend. 5. sz. mellékletének a karalapításra vonatkozó előírásai, illetve a MAB akkreditációs követelményei alapján a MISKOLCI EGYETEM MŰSZAKI FÖLDTUDOMÁNYI KARA EGYETEMI KARKÉNT AKKREDITÁLHATÓ, mert

- A Kar minden képzési szinten {alapképzés, mesterképzés, doktori képzés} is szervez oktatást.
- A Kar rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-, kutatói állománnyal, valamint az annak megfelelő infrastruktúrával.
- A Kar magába integrálja a különböző képzési szinteken folyó szakokat és az Egyetem más képzéseinek alapozó, szakmai törzsismeretköreinek a Kar jellegéhez illeszkedő szervezeti egységeit. Ez alapján az Egyetemen biztosított a képzések közös vagy hasonló szakterületei oktatásának szervezése.
- A MAB vizsgálatot megelőző tanévben (2006/2007) a különböző szintű képzésben összesen felvett hallgatók létszáma több mint kettőszáz fő.
- A kar állományába kerülő, teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszáma meghaladja a negyven főt.

A fentiekre tekintettel a Bizottság 8 évre kiterjedő akkreditációra tesz javaslatot.

I. Kari szintű vezetés és szervezet

A Miskolci Egyetem (továbbiakban az egyetem) Műszaki Földtudományi Karának küldetésnyilatkozatában foglaltak helytállóak, helyesen pozícionálják a Kart oktatási-, kutatási-, gazdasági- és társadalmi feladatainak ellátására, hasznos értékek termelésére országos és regionális szinten. Ebből levezethetően oktatási szerkezetében megjelenik az országos és regionális munkaerő piaci igényeket szolgáló BSc képzés három szakkal, az országos és regionális igényekre, a magas munkakultúrájú ipari fejlesztésekhez szükséges szakember gárdát biztosító MSc képzés hat szakkal és a tudományos képzést biztosító doktori képzés egy doktori iskolában. Az alapképzésben a Műszaki Földtudományi alapszak és a rá épülő öt MSc szak országosan egyedülálló képzést biztosít.

A Kar döntéshozó szerve a Kari Tanács, az operatív feladatokat a Dékán vezetésével a Dékáni Titkárság látja el. A kar intézeti szervezetekből épül fel, az oktatási, kutatási és egyéb feladatait 7 intézettel ezen belül két intézeti tanszékkal, egy intézeten belül működik a Bányászati Kémiai társult Intézeti Tanszék, egy Doktori Iskola Tanáccsal és egy Habilitációs Előkészítő Bizottsággal. Az Intézetek, ezen belül az intézeti tanszékek létszáma eltérő nagyságú, az oktatási- kutatási feladatok ellátásához elegendő.

A Kar humán erőforrása számszerűen biztosítja az oktatási- kutatási feladatok ellátását. A látogatás időpontjában a Műszaki Földtudományi Karnak 56 fő oktatója volt, amelyből 43 fő tudományos fokozattal rendelkező személy. Ez az arány lehetővé teszi a minőségi képzést. Az oktatók közül 12 fő egyetemi tanár, 24 fő egyetemi docens, 9 fő adjunktus, 11 fő tanársegéd, 7 fő mérnök-kutató. Az oktatói kar korösszetételére konkrét adatok nem állnak

rendelkezésre. A kézikönyv 15. oldalán utalás történik a 2007 – 2010 közötti időszakban megszűnő közalkalmazotti jogviszonyról, feltételezhetően nyugdíjba vonulásról van szó. A viszonylag nagy létszámú docensi állomány is azt sejteti, hogy közülük kerülnek ki a nyugdíjba vonulók. Ez azt jelenti, hogy néhány év múlva, különösen a nagy tapasztalattal rendelkező oktatói kategóriákban hiány fog mutatkozni. Ennek pótlására, már most jelentős intézkedéseket kell tenni. A látogatás során az oktatókkal és vezetőkkel folytatott beszélgetések során többször is felvetődött, hogy a Magyar Felsőoktatás jövedelmi viszonyai mellett a tehetséges fiataloknak nem annyira vonzó az egyetemi oktatói pálya. A szükséges intézkedéseket ezen, korlátozó feltételek figyelembevételével kell végrehajtani. Ehhez jószerivel egyedüli utánpótlás a Kar Doktori iskoláiban folyó doktori képzés.

A Karon jelenleg négyféle képzés folyik; alap-, főiskolai-, osztatlan egyetemi-, PhD. képzés. Az MSc képzések szakindítási eljárásai folyamatban vannak. A szakok száma az alapképzésben 3, az egyetemi szintű szakok száma 6, a főiskolai szakok száma 1, a Doktori Iskolában nappali és levelező képzés is folyik.

A látogatás alábbi munkaprogram szerint folyt le;

- vezetői körrel való megbeszélés (a Műszaki Földtudományi Karon, a megbeszélésen a dékán, és a dékán helyettesek, voltak jelen),
- oktatási infrastruktúrák megtekintése (előadótermek, oktató laboratóriumok, tanszéki könyvtárak)
- tanszékek megtekintése (tananyagok, kutatólaboratóriumok),
- előadások és gyakorlatok látogatása,
- Doktori Iskolák vezetőivel való találkozás
- hallgatókkal való találkozás.

A vezetői körrel való megbeszélés általános tájékozódás volt a Kar működéséről, stratégiai elképzeléseiről, döntési mechanizmusairól és gazdasági stabilitásáról. A Kar működésében a döntési fórumok biztosítottak, a stratégiai döntések ott születnek meg. A megfogalmazott stratégiai elképzelések körültekintőek, reális ipari igényekre épültek és épülnek. A Kar megújulásának jele volt a környezetmérnöki képzés megindítása. A Kar gazdasági stabilitásának megteremtése megköveteli a különböző finanszírozási forrásokból származó saját bevételek megteremtését.

II. Oktatás-, Kutatás-fejlesztés

A tantermek és előadótermek korszerű oktatástechnikai eszközökkel vannak felszerelve, így a hagyományos tábla-kréta előadások és korszerű multimédia eszközökre épülő előadások megtartására is alkalmasak. A termek tiszták, kellemes környezetet biztosítanak a minőségi képzéshez. Az oktató laboratóriumok tekintetében 7 intézet laboratóriumát tekintettem meg a laboratórium látogatás során főként arról informálódtam, hogy az eszközök mennyire szolgálják a BSc képzést, gyakorlati ismeretek átadását, a kiscsoportos és az egyéni foglalkozásokat. Ezek a laboratóriumok alkalmasak a magas szintű gyakorlati képzés végrehajtására. Az intézetek laboratóriumai jelentős korszerűsítésen mentek át, nagy értékű berendezések kerültek beszerzésre, amelyek nemcsak az oktatást, hanem a kutatást is segítik. Az oktatómunka hatékony segítői a könyvtárak. A központi könyvtár mellett az intézetek is tartanak fenn könyvtárakat, amelyek a szűkebb szakterület szakkönyveit tartalmazzák, fejlesztésükre a Kar szakképzési alapról, vagy pályázati pénzekből biztosít forrásokat.

Az intézetek látogatása során az intézetvezetővel minden esetben találkoztam, több helyen ez a kör – az oktatók elfoglaltságától függően – kibővült más oktatókkal is. A megbeszélés itt is a BSc képzés gyakorlati és minőségi feltételeinek biztosítására irányult. Ez magába foglalta a tananyagok kérdését, ezen belül az előadások és gyakorlatok tananyagait, az oktatás személyi feltételeit különös tekintettel a gyakorlat orientált képzésre. Megtekintettem a rendelkezésre álló írásos tananyagot, amelyek könyvek, kéziratok és power-point előadás anyagok fóliáiként álltak rendelkezésre. Megtekintettem azokat az eszközöket is, amelyek a tanszékek kutatómunkáját szolgálják. Megállapítható, hogy a Műszaki Földtudományi Kar eszközökben jelentős kutatási potenciállal rendelkezik, amelyek jelentős háttérrel biztosítanak a tudományos eredmények elérésére és a kar gazdasági stabilitásának biztosítására.

A megtekintett előadások és gyakorlatok (valamennyi a BSc képzésben) ismeretátadásának színvonala garantálja a karon folyó minőségi képzést. Az előadások és a gyakorlatok látogatása kapcsán volt alkalmam ellenőrizni, hogy az órát tartó személyek megfelelnek-e az akkreditációs előterjesztésben szereplő személyekkel, megállapítható volt, hogy teljes megfelelés van. Áttekintve az önértékelési anyagot, a tantárgyai struktúráról nem esik szó. A kurzusok ismeretében a tantárgyi struktúrát felül kellene vizsgálni, hogy a minőségi oktatói hozzárendelés biztosított legyen.

A Doktori Iskolák vezetőivel való megbeszélésen két kérdés került megtárgyalásra. Az egyik a doktori képzésben résztvevők eljutása a PhD. fokozat megszerzéséig, ennek követelményei és a doktori iskolák által nyújtott segítség. A másik az oktatói utánpótlás és a doktori képzés kapcsolata. A Kar doktori iskolája – a Mikoviny Sámuel Földtudományok Doktori Iskola – a MAB 2007. évi felülvizsgálati eljárásában megfelelt minősítést kapott. A képzés színvonalát a törzstagok személye garantálja. Nagy hangsúlyt helyeznek a kutatási témákra, és az eredmények publikálására. A létszámokban bizonyos lemorzsolódások tapasztalhatók, ez megegyezik az országos átlaggal. Itt is tapasztalható a munkaerőpiac elszívó hatása, amely az egyetem keretei között nem kompenzálható. Ennek tükrében a második megtárgyalt kérdésre adott válasz magától adódik, hogy mennyire lehet szilárd bázisa a doktori képzés az oktatói utánpótlásnak. Az oktatói utánpótlás a felsőoktatás jelenlegi finanszírozási rendszerében nehézségekkel küzd, annak ellenére, hogy az intézmények nagy erőfeszítéseket tesznek, amely hosszú távon meghatározó a felsőoktatás minőségére.

A hallgatókkal való találkozás kellemes élmény volt. Megállapítható volt, hogy a hallgatók szereznek a Műszaki Földtudományi Karra jární. Ez mindhárom műszaki karra is igaz, mert a hallgatókkal való találkozás közös volt mindhárom műszaki kar esetén. Az egyetem és a kar által támasztott követelményeket elfogadják, a megszerzett ismereteket hasznosnak, a gyakorlatban és a munkaerő piacon hasznosíthatónak tartják. Úgy érzik, hogy az oktatók mindent megtesznek, hogy minél korszerűbb ismeretekhez jussanak.

III. Minőségbiztosítás

A Műszaki Földtudományi Kar az egyetem Küldetésnyilatkozatával és Minőségpolitikájával összhangban szervezeti önértékelésen alapuló minőségbiztosítási rendszert alakított ki és működtet. A Karon valamennyi minőségügyi elem kiépítésre került, a Látogató Bizottság objektív bizonyítékok alapján vizsgálhatta a rendszer működését. A minőség folyamatos javítása érdekében a Kar minőségfejlesztési programot határozott meg, melyet minden évben felülvizsgál.

A Kar szabályozza képzési programjainak rendszeres átvizsgálását és figyelemmel kísérését. A Kar célul tűzte ki a nyelvi képzés erősítését, valamint a hallgatói mobilitás fokozását. Az egyetem rendszerével összhangban az „ősi hagyományoknak” megfelelően a

Kar munkájáról rendszeres visszacsatolást kér a munkáltatóktól, a munkaerőpiac képviselőitől és a végzett hallgatóktól. A Kar a többi karhoz hasonlóan elkészítette a tantárgyi dossziékat, melyek tartalmazzák a tematikákat, valamint a tantárgyi követelményeket.

A hallgatókkal szembeni követelményeket az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatának III. kötete szabályozza, melyhez elkészültek a kari szabályzatok. A Bizottság javasolja, hogy a hallgatói elégedettségi méréshez kialakított pontozási rendszert a Kar is minél szélesebb körben alkalmazza.

A Kar rendelkezik az oktatás minőségének biztosítására vonatkozó szabályzatokkal. A Kar alkalmazza a Miskolci Egyetem valamennyi munkavállalójára vonatkozó SZMSZ II. kötetében a foglalkoztatási követelményrendszert. A hallgatók kérdőívek segítségével értékelik az oktatás, valamint az oktatók minőségét.

A Kar valamennyi képzési programja esetében rendelkezésre állnak a megfelelő eszközök a tanulás támogatására, biztosítottak a hallgatók által elvárt hallgatói szolgáltatások. A Kar rendszeresen felülvizsgálja és a lehetőségekhez képest folyamatosan javítja a szolgáltatások minőségét. A Kar gondoskodik a képzési programjainak működését eredményesen biztosító információk gyűjtéséről, elemzéséről. A Kar méri a kiadott diplomák számát, a diplomaeredmények átlagát, vizsgálja a TDK-n és egyéb hasonló típusú versenyeken való részvételt.

A Kar kiemelt figyelmet fordít a beiskolázásra, kari tájékoztató anyagokat, dossziékat készítenek. A Kar publikációs adatbázist működtet, mely segítséget nyújt a hallgatóknak a publikációk megismerésére.

A Bizottság javasolja, hogy a Kar az ún. kommunikációs dossziét alkalmazza.

IV. Javaslatok

A minőségi képzés fenntartásához a bizottság javasolja, hogy három kérdéskört a Kar vizsgáljon meg:

- az oktatók létszám adataiból következtethető, hogy 3 – 5 év múlva a nagy tapasztalattal rendelkező oktatói kategóriában hiány fog mutatkozni a nyugdíjazások miatt, ennek pótlására már most jelentős intézkedéseket kell tenni,
- a Kar vizsgálja felül a tantárgyi struktúrát, hogy a minőségi oktatói hozzárendelés biztosított legyen,
- az oktatási struktúra stabilizálása után vizsgálja felül a szükséges oktatói létszámot, ennek tükrében az intézetek és az intézeti tanszékek definíciója kerüljön meghatározásra.

Külön ki kell emelni az egyetem- és a kar vezetésének, a kar oktatóinak és munkatársainak azt a segítőkészségét, amellyel munkánkat támogatták, hogy a rendelkezésre álló idő alatt minél szélesebb körű információk birtokába jussunk.